



# Jaarverslag 2017

## Weidevogelwerkgroep Binnenveld-Oost



Wethouder Vreugdenhil met Familie en Team Van Ginkel  
bij 1<sup>e</sup> complete Kievitsnest van Nederland (10-03-2017).



*Dit jaarverslag is mede mogelijk gemaakt door:*

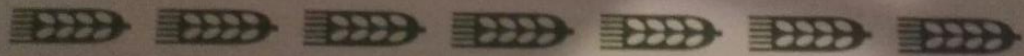
Proef de rijkdom van



# Het Binnenveld



Streekproducten uit de buurt



# VAN HAREN

Diervoeders / fourage en kunstmest

Rijnsteeg 74  
6708 PK Wageningen  
Telefoon 0317-424000  
Fax 0317-415232



# VAN HAREN

Diervoeders / fourage en kunstmest

# Inhoud

blz.

1.	Inleiding	1
2.	Werkgebied, doelstelling en werkwijze	3
3.	Resultaten weidevogelbescherming 2017	4
3.1.	Resultaten weidevogelbeheer Binnenveld 2017 (en meer)	4
3.2.	Resultaten WBO 2017	6
3.3.	Bescherming van nesten en jongen	7
3.3.1.	Bescherming van nesten met eieren (= nestland)	7
3.3.2.	Bescherming van jonge weidevogels (= kuikenland)	8
3.4.	Invloed van predatie en agrarische werkzaamheden	11
4.	Samenwerking met andere partijen in het veld	13
5.	Onderzoek, beleid en publiciteit	15
6.	Conclusie en vooruitblik	17

## Bijlagen:

Bijlage 1.	Deelnemende vrijwilligers	18
Bijlage 2.	Deelnemende bedrijven	19
Bijlage 3.	Resultaten per bedrijf (3a. Binnenveld-Oost; 3b. Ederveen; 3c. De Valk)	22
Bijlage 4a.	Overzichtstabel resultaten 2002-2017	29
Bijlage 4b.	Soortkaarten WBO 2017	30
Bijlage 5.	Vogel- en activiteitenlogboek 2017	35

## COLOFON:

### **Tekst en lay-out:**

Henk van Paassen

### **Foto's:**

Harm Roseboom (HR)

Henk van Paassen (HvP)

Peter Pfeifer (PP)

Rik Nagtegaal (RN)

### **Sponsors:**

- ANV Het Binnenveld
- Bakkerij Ten Veen
- Gemeente Ede
- Gemeente Wageningen
- Loonbedrijf VOF Van Haren
- Loonbedrijf Jan Rauw & Zn. B.V.
- Postservice - stads-/streekpostdienst
- Proef- en leerbedrijf Droevendaal
- Veevoederhandel Jan van Haren
- Jan en Jeltje
- Unifarm

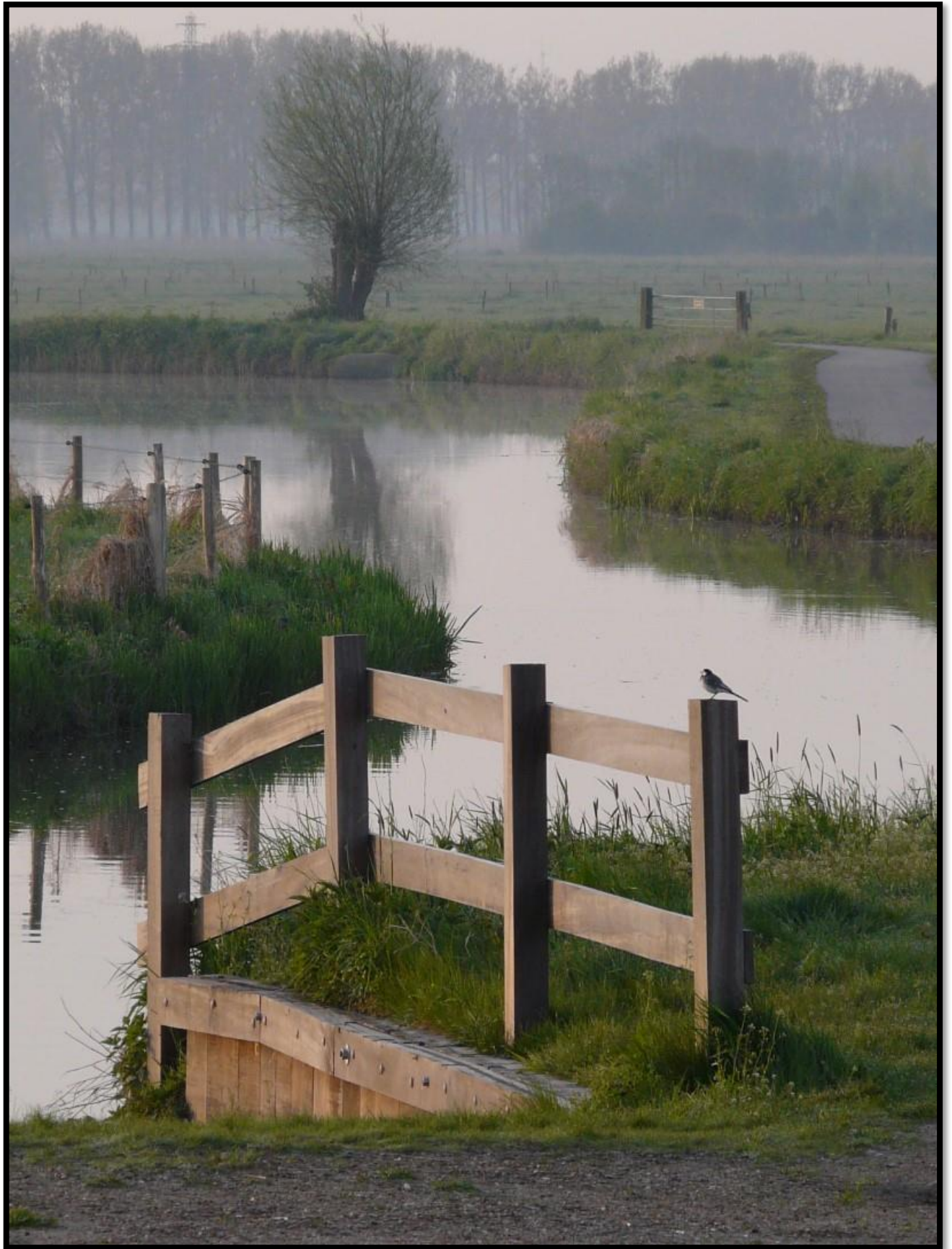


*Illustratie: Elwin van der Kolk*

**Foto Voorkaft:** 1<sup>e</sup> Kievitsnest met vier eieren van Nederland!

Ede, februari 2018.





*De Grift, de verbindende levensader van het Binnenveld (HvP)*

# 1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2017 van de Weidevogelwerkgroep Binnenveld-Oost (WBO). Het geeft een overzicht van de resultaten van de weidevogelbescherming van het oostelijke deel van het Binnenveld. Het jaar 2017 was een goed broedseizoen met een uitkomst van 76% van alle gevonden weidevogelnesten! Maar ons beschermingswerk breidt zich in toenemende mate ook uit naar maisvelden buiten het Binnenveld, te weten rondom Ederveen, Lunteren, De Valk en De Glind. Ook de cijfers van deze gebieden, deels gelegen in de gemeente Barneveld, worden in dit jaarverslag gepresenteerd.

Wij zien een jaarverslag als een goede methode om bekendheid te geven aan ons beschermingswerk, dat al sinds 1992 door boeren, loonwerkers en vrijwilligers van de WBO in het Binnenveld-Oost gezamenlijk wordt verricht. Samen met de Weidevogelbeschermingsgroep Binnenveld-West werken wij sinds 2010 met een Weidevogelplan Binnenveld, dat door de gemeenten Ede, Wageningen, Rhenen en Veenendaal financieel wordt ondersteund. Een dergelijke regionaal georganiseerde financiering is redelijk uniek in Nederland.

Weidevogelbescherming omvat niet alleen het zoeken en beschermen van nesten van weidevogels om te voorkomen dat deze nesten sneuvelen door landbouwkundige werkzaamheden. Ook de bescherming van de uitgekomen jonge weidevogels is expliciet onderdeel van het beschermingswerk in het Binnenveld. Vanaf nu spreken wij liever van 'duurzaam weidevogelbeheer' in plaats van 'weidevogelbescherming'.

Voor duurzaam weidevogelbeheer zijn in 2017 door WBO, WBW en ANV diverse stappen gezet, te weten:

1. Toekenning van 1 miljoen extra voor Kievitpakketten door de provincie Gelderland (januari);
2. Première en uitbrengen van de film 'Weidevogels in het Binnenveld' (op 25 maart);
3. Vervolgonderzoek kuikenoverleving in het kader van het Jaar van de Kievit (voorjaar);
4. Pleitnota voor interprovinciaal duurzaam weidevogelbeheer in het hele Binnenveld (mei);
5. Werkbezoek voor de RO-wethouders van de WERV-gemeenten (op 10 mei);
6. Briefwisseling met Utrecht en Gelderland over Weidevogelbeheer Binnenveld (najaar);
7. Visie Hart van het Binnenveld als nadere uitwerking van de Pleitnota (december).

Dit jaarverslag geeft een beknopte samenvatting van het beschermingswerk van de WBO in 2017. Ook in 2017 zijn alle nesten via GPS geregistreerd. De registratie in het landelijk systeem van Landschapsbeheer Nederland (LBN) is uitgevoerd door Volkert de Graaf, Rik Nagtegaal en Henk van Paassen. Meer informatie is te vinden op [www.weidevogelbescherming.nl](http://www.weidevogelbescherming.nl). De nesten rondom Ederveen, Lunteren, De Valk en Barneveld zijn in dat zelfde landelijke systeem ingevoerd door Karen Hinkamp van Landschapsbeheer Gelderland (SLG).

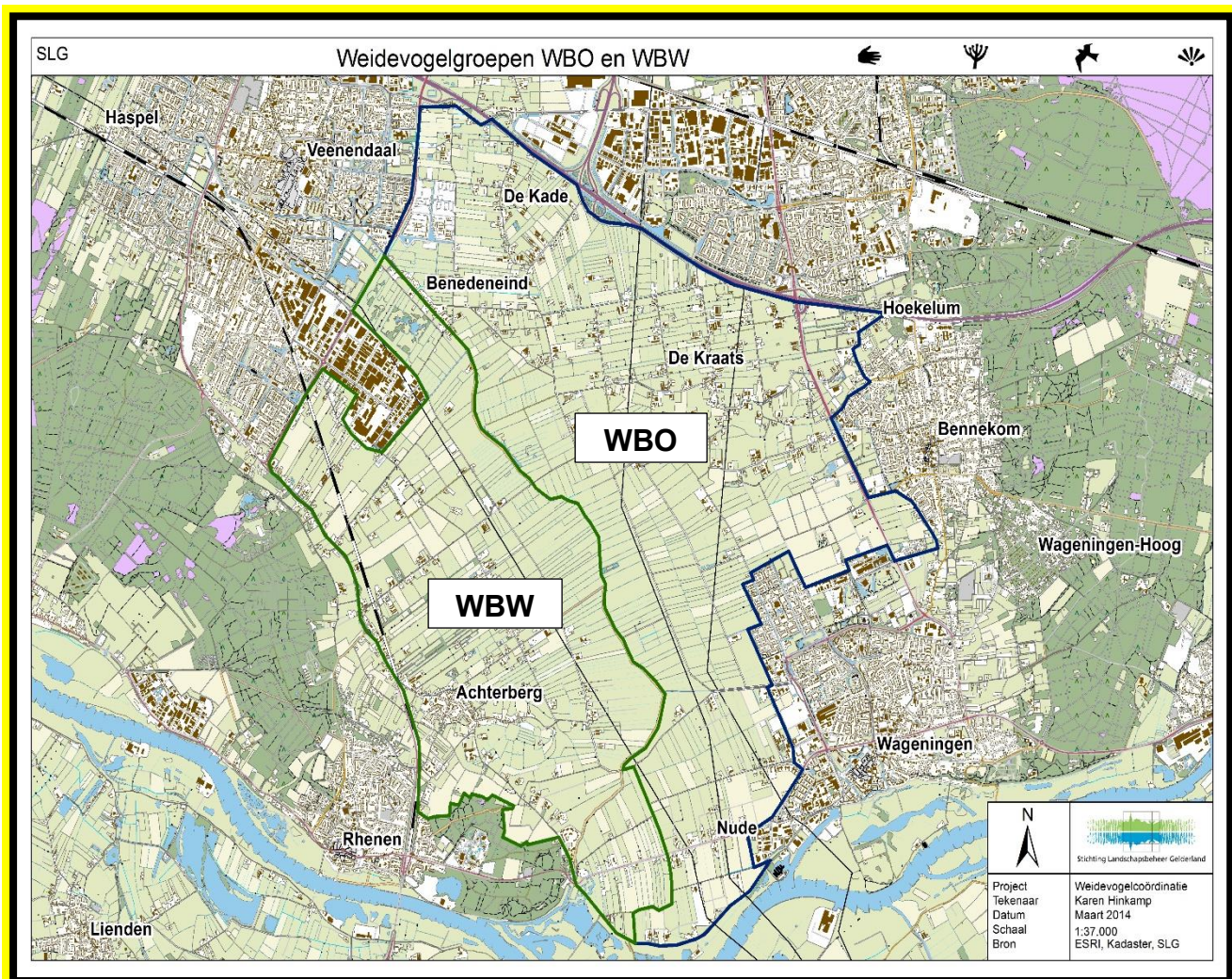
Graag wil ik alle boeren, loonwerkers en vrijwilligers van de WBO bedanken voor hun inzet en medewerking aan de goede resultaten van het afgelopen jaar! Tegelijkertijd spreek ik de hoop en wens uit dat wij met elkaar de weidevogels in het Binnenveld ook in 2018 weer de zo noodzakelijke bescherming kunnen bieden. En achter de schermen strijden wij met ANV en WBW ook in 2018 voor nog meer steun voor een integraal en duurzaam weidevogelbeheer voor het hele Binnenveld!

Henk van Paassen  
algemeen coördinator WBO  
tel. 06-1368 5805  
email: [h.van.paassen@hetnet.nl](mailto:h.van.paassen@hetnet.nl)  
website: [www.inhetbinnenveld.nl](http://www.inhetbinnenveld.nl)



*Paapje broedt op de Veenkampen (PP)*





Werkgebieden van WBW (rood omlijnd) en WBO (blauw omlijnd)



De openheid ter weerszijden van de Grift is essentieel voor weidevogels (HvP).



## 2. Werkgebied, doelstelling en werkwijze

De Weidevogelwerkgroep Binnenveld-Oost (WBO) is een vrijwilligersgroep die voortkomt uit de IVN-Vogelwerkgroep Ede. De groep bestaat nu uit 20 enthousiaste vrijwilligers uit Ede, Bennekom, Lunteren en Wageningen. Ten westen van de Grift is de Weidevogelbeschermingsgroep Binnenveld-West (WBW) actief.

Het werkgebied van de WBO beslaat een oppervlakte van circa 1.600 hectare, waarvan circa 1.250 ha daadwerkelijk bezocht en beschermd c.q. beheerd wordt. Het gebied ligt globaal tussen de A12 in het noorden, Bennekom/Dreeslaan in het oosten, de Neder-Rijn/Rijndijk in het zuiden en de Grift/Valleikanaal en Veenendaal-Oost/Groene Grens in het westen. Het werkgebied van de WBO omvat het grondgebied van de gemeenten Ede, Wageningen en Veenendaal, voor zover gelegen in het Binnenveld ten oosten van de Grift/Valleikanaal.

De doelstelling van de WBO is, dat zij door haar beschermings-/beheerwerk en via nauwe samenwerking met boeren en loonwerkers probeert te bereiken, dat de bestaande weidevogelpopulatie van Kievit, Grutto, Scholekster, Wulp en Tureluur minimaal op peil blijft en waar mogelijk in aantal en soorten toeneemt.

### Hoe gaat de WBO te werk?

De WBO doet haar werk door samen met boeren en loonwerkers de nesten van deze akker- en weidevogels voor, tijdens en na landbouwkundige activiteiten op te sporen, te markeren en te beschermen. Het gaat om vele bewerkingen, zoals bemesten, beweiden, maaien, ploegen, eggen, zaaien, wieden en aanaarden.

Door de nesten van weidevogels goed te markeren kunnen boeren en loonwerkers deze nesten tijdig zien liggen en kunnen zij er tijdens hun werkzaamheden rekening mee houden. Dit doen zij door tijdens de bewerkingen om het nest heen te rijden, door de nesten af te dekken en/of de nesten zo nodig te verplaatsen. Als de boer daarvoor zelf geen tijd heeft, kunnen zij de hulp invoeren van de vrijwilligers van de WBO. De meeste boeren hebben in het voorjaar weinig tijd om de nesten zelf te zoeken. Daarom helpen onze vrijwilligers hen om deze nesten op te sporen, te markeren, te noteren, en ook door te geven aan de boeren. Ook ingehuurd loonwerkers kunnen dan *tijdig en goed* ingeseind worden over de exacte ligging en 'status' van de nesten (status = hoelang bebroed).

Net als in 2016 zijn in 2017 alle weidevogellegfels *digitaal in kaart* (via smartphones) gebracht. Op korte termijn willen wij dit systeem ook *raadpleegbaar* maken voor boeren en loonwerkers, zodat zij dagelijks online kunnen zien, waar op hun percelen de nesten liggen. Boeren die interesse hebben kunnen zich melden.

Het resultaat van al ons beschermingswerk wordt jaarlijks vastgelegd in een computerprogramma van Landschapsbeheer Nederland, dat onder Boerenlandvogels Nederland te vinden is op [www.weidevogelbescherming.nl](http://www.weidevogelbescherming.nl). Aan het einde van elk seizoen worden de Gelderse resultaten doorgegeven aan de provinciale coördinator van Landschapsbeheer Gelderland, Karen Hinkamp. De provinciale gegevens worden door Landschapsbeheer Nederland weer verwerkt tot een landelijk jaarverslag. Met al deze cijfers wordt sturing gegeven aan het landelijke weidevogelbeleid. LBN werkt daarvoor nauw samen met SOVON en Vogelbescherming Nederland.

Een belangrijke nieuwe ontwikkeling in de weidevogelbescherming is de (mogelijke) inzet van drones, bijv. voorafgaand aan maaiwerkzaamheden. In 2017 zullen de eerste boeren met de inzet van drones kennis kunnen maken. Landschapsbeheer Gelderland coördineert de uitleen van de drone(s).



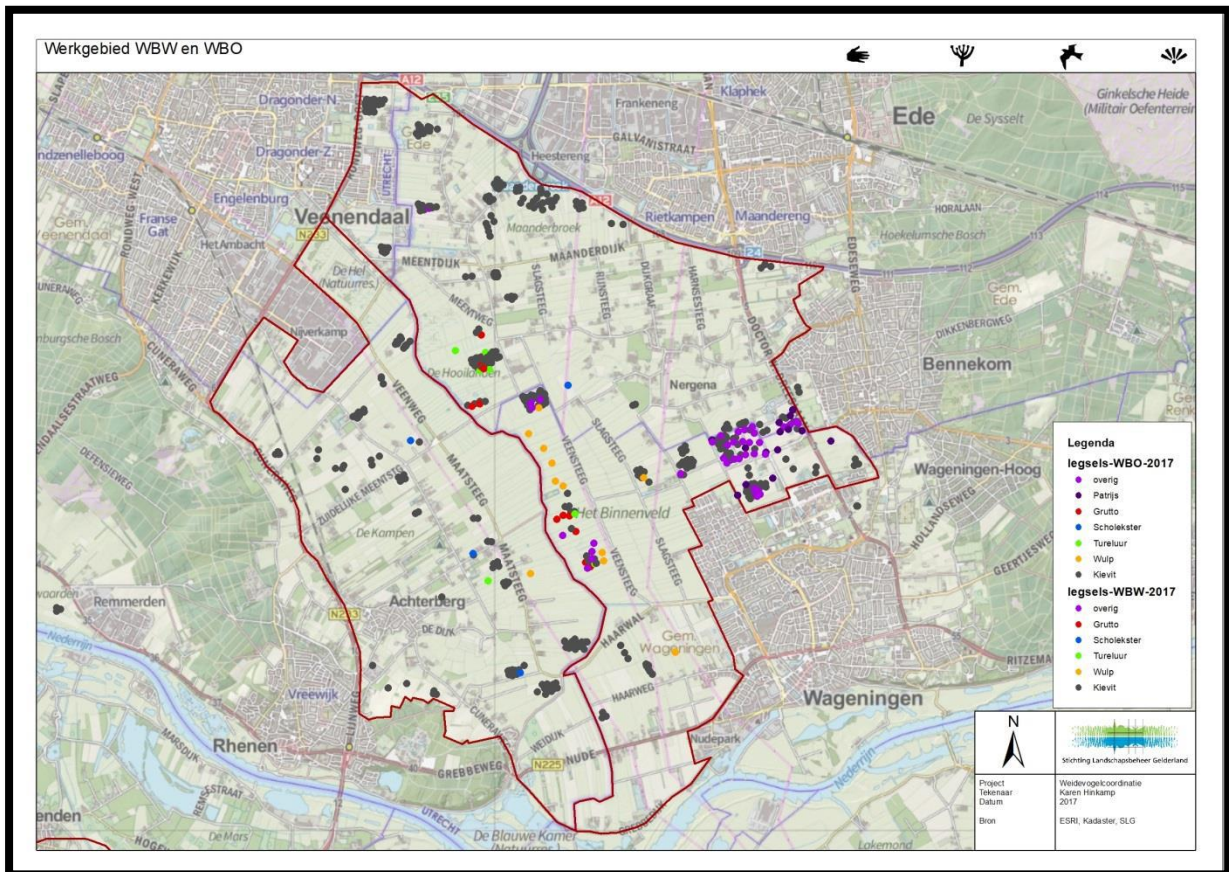
**LET OP:** Boeren met interesse voor de inzet van drones kunnen zich melden bij WBO, WBW en ANV.

### 3. Resultaten weidevogelbescherming 2017

Weidevogelbescherming bestaat normaal uit twee onderdelen: nestbescherming en bescherming van jongen. De WBO heeft ruime ervaring met de bescherming van nesten met eieren (nestbescherming), maar de bescherming van jongen via voldoende kuikenland staat in het Binnenveld nog in de kinderschoenen. Immers, in het huidige Weidevogelplan Binnenveld (2009) gaat het vooral om nestbescherming via de toekenning van legselvergoeding aan boeren voor elk weidevogelnest dat wordt beschermd. Daarnaast kent het Weidevogelplan zgn. lastminute contracten voor ruige mest, kleine en grote vluchtstroken bij maaien, en uitgesteld maaien. Maar de roep om meer kuikenland wordt steeds groter. Ons doel verschuift steeds meer naar integraal en duurzaam weidevogelbeheer, waarbij openheid, hoge grondwaterstand en kruidenrijke grasland de voorwaarden zijn.

#### 3.1. Resultaten weidevogelbeheer Binnenveld 2017

Om beleidsmatig sterker te staan moeten wij de weidevogels van het Binnenveld niet opdelen per provincie. Immers, weidevogels trekken zich niets aan van de Grift als provinciegrens tussen Utrecht en Gelderland. Het maakt vogels ook niet veel uit wie perceeleigenaar is, maar wel hoe die voor hen de inrichting en het beheer (laten) uitvoeren. Onderstaand kaartbeeld geeft een beeld van de nesten over het hele Binnenveld. Om te laten zien hoe rijk het Binnenveld aan weidevogels is, hebben we daarom alle cijfers van de afgelopen drie jaar eens op rij gezet. Dit resulteert in de tabel: "Aantallen weidevogelnesten en broedparen in het Binnenveld" op de volgende pagina. Deze tabel gebruiken we ook ter ondersteuning van onze pleidooi voor duurzaam weidevogelbeheer, rondom de Grift op natuurgrond en landbouwgrond (zie ook hoofdstuk 5).



Kaart met de weidevogelnesten van het hele Binnenveld (dus WBW en WBO tezamen).

Wat opvalt is de grote concentratie van weide- en akkervogelnesten op de proefvelden van Unifarm.



## Aantallen\* weidevogelnesten en broedparen in het Binnenveld\*\*

Jaar		2015						2016						2017					
Prov.	Vogelsoort ***	K	G	T	S	W	V	K	G	T	S	W	V	K	G	T	S	W	V
Utrecht	Achterbergse Hooilanden ****	10	12	3	1	4	3	9	15	3	0	4	2	9	3	3	0	2	1
Utr	Boerenland tussen de Grift en Veenweg - Maatsteeg	50	1	2	0	0	0	44	0	2	1	1	0	37	0	2	0	1	0
Gelderland	Bennekomse Hooilanden = Afgegraven gronden SBB	15	4	3	0	2	1	10	4	3	0	2	1	10	5	4	0	3	1
Gld	Bennekomse Meent = bestaand Natura 2000 gebied	8	4	4	0	2	1	8	4	4	0	3	2	8	4	4	0	3	3
Gld	Veenkampen (= pachtgrond van SBB en provincie Gld)	10	2	2	0	5	0	10	4	2	0	5	0	7	4	2	0	6	0
Gld	Boerenland tussen de Grift en Veensteeg - Eemweg - Meentweg (incl. 10-bunder)	101	10	12	0	3	0	118	14	8	0	5	0	109	11	8	0	4	0
Utr+Gld	<b>TOTAAL weidevogelnesten in gele Hart v/h Binnenveld</b>	<b>194</b>	<b>33</b>	<b>26</b>	<b>1</b>	<b>16</b>	<b>5</b>	<b>199</b>	<b>41</b>	<b>22</b>	<b>1</b>	<b>20</b>	<b>5</b>	<b>180</b>	<b>27</b>	<b>23</b>	<b>0</b>	<b>19</b>	<b>5</b>
Utrecht	Overig boerenland tot aan de Cuneraweg in het westen	106	0	0	5	0	0	60	0	0	1	0	0	76	0	0	3	0	0
Gelderland	Overig boerenland tot aan de Dreeslaan in het oosten	204	0	0	3	0	0	190	0	1	2	0	0	220	0	0	1	1	0
Utr+Gld	<b>TOTAAL boerenland buiten gele gebied langs de Grift</b>	<b>310</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>8</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>250</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>296</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>4</b>	<b>1</b>	<b>0</b>
Utrecht + Gelderland	<b>TOTAAL aantal nesten / weidevogelbroedparen in het hele Binnenveld</b>	<b>504</b>	<b>33</b>	<b>26</b>	<b>9</b>	<b>16</b>	<b>5</b>	<b>449</b>	<b>41</b>	<b>23</b>	<b>4</b>	<b>20</b>	<b>5</b>	<b>476</b>	<b>27</b>	<b>23</b>	<b>4</b>	<b>20</b>	<b>5</b>

### Verklaring:

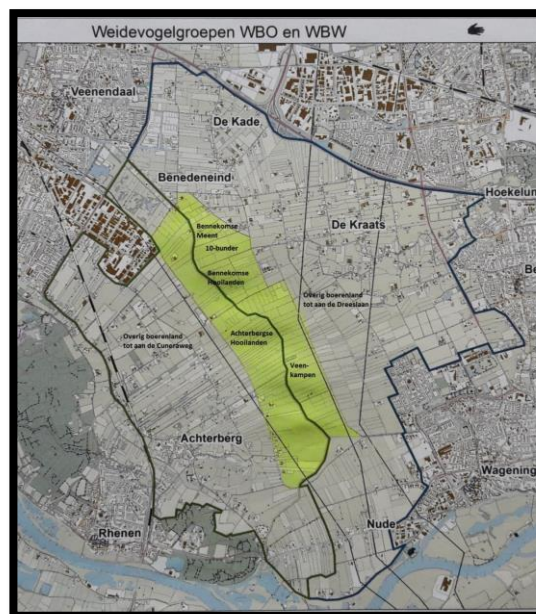
\* Aantallen gebaseerd op verschillende tellingen en schattingen. Het zijn indicatieve cijfers, waarbij we het aantal broedparen zo dicht mogelijk hebben geprobeerd vast te stellen. We geven ons werk een betrouwbaarheid van 90%. Oorzaken van deze 90% betrouwbaarheid van de cijfers zijn meervoudig:

1. Soms zijn bij de Kievit aantallen nesten en broedparen niet duidelijk, omdat de Kievit vervollegsels kent. Dit geldt niet voor de andere vogelsoorten.
2. Bij tellingen op natuurgronden gaat het om territoria en niet om het aantal gevonden nesten.
3. Soms zijn door extrapolatie van cijfers (omdat niet elk jaar is geteld) cijfers vastgesteld. Daarbij is de veldkennis van onze vrijwilligers benut. Verder zijn de cijfers uit de jaarverslagen van WBO en WBW gebruikt.

\*\* Onder het "Binnenveld" verstaan we de hele door de provincie Utrecht en Gelderland aangeduide zgn. Droge dooraderingsgebieden met deelgebied Akkerranden en/of deelgebied Soortenrijk grasland.

\*\*\* Vogelsoorten: K= Kievit, G= Grutto, T= Tureluur, S = Scholekster, W= Wulp, V= Veldleeuwerik.

\*\*\*\* De cijfers in de Achterbergse Hooilanden zijn in 2017 afkomstig van eigen voorzichtige schattingen, die van 2015 en 2016 zijn van tellingen van SOVON.



Kaart van het Hart van het Binnenveld (HvP).

## 3.2. Resultaten WBO 2017

Het broedseizoen begon dit jaar met een WBO-startavond op 8 maart 2017 op biologisch proef- en leerbedrijf Droevendaal. Tijdens onze startavond zijn afspraken gemaakt over het nieuwe broedseizoen. De startavond is altijd begin maart, vlak voor de vondst van het 1<sup>e</sup> Kievitse. Ons weidevogelbeschermingswerk loopt van begin maart tot begin juli en beslaat dus vier maanden. Dit omdat de laatste vervolglegels van de Kievit op maïsland meestal pas in de eerste helft van juli uitkomen. Het broedseizoen wordt traditioneel afgesloten met een slotavond. De WBO-slotavond vond dit jaar plaats op 21 september 2017 weer op Droevendaal.

### De 1<sup>e</sup> legfels van 2017

Het 1<sup>e</sup> Kievitse van Nederland werd dit jaar gevonden op 9 maart in Mijdrecht (gem. Ronde Venen - Utrecht). Het 1<sup>e</sup> Kievitsnest van Gelderland werd op 9 maart gevonden in Buren. Het 1<sup>e</sup> Kievitsnest (met 4 eieren!) van het Binnenveld werd op 10 maart gevonden door Harm Roseboom. Feitelijk lag daar het 1<sup>e</sup> ei van Nederland! (zie foto voorkaft) Volkert de Graaf vond op 15 maart het 1<sup>e</sup> Wageningse Kievitsnest (zie foto). De 1<sup>e</sup> nesten van Wulp, Grutto, Tureluur en Scholekster werden zoals te doen gebruikelijk gevonden door Ardy Rekers en Harm Roseboom.



Burg. Van Rumond met Volkert bij nest (HvP)

### De resultaten van 2017

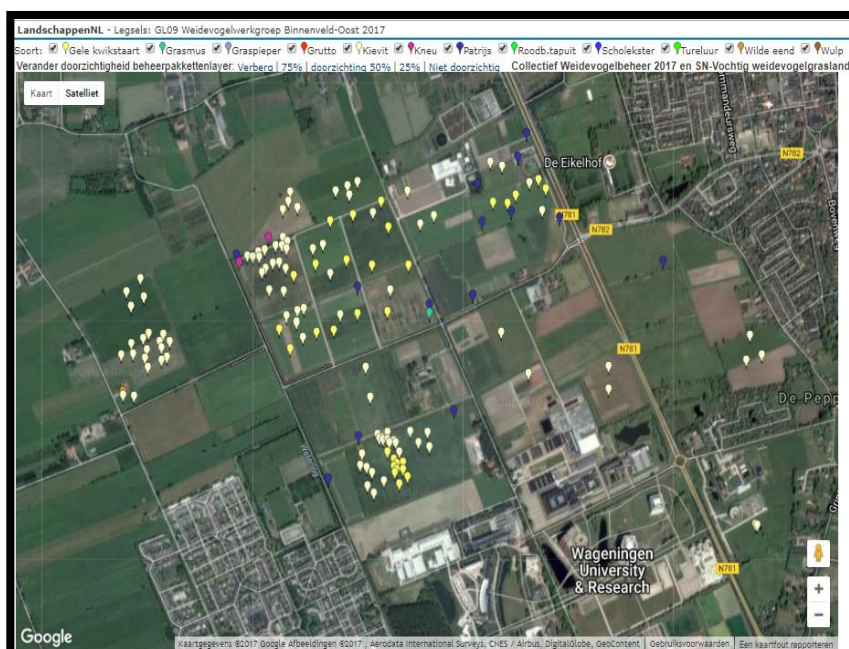
Het aantal agrarische bedrijven dat met ons beschermingswerk in Binnenveld-Oost mee doet, blijft redelijk constant. De in 2017 gevonden weidevogelnesten lagen dit jaar op de gronden van 40 bedrijven. Dit is 50% van alle in Oost geregistreerde bedrijven. De lijst van alle deelnemende boeren en loonwerkers vind je in **bijlage 2**. De WBO heeft in 2017 meer weidevogelnesten gevonden dan in 2016 (455 om 374), en er zijn betrekkelijk weinig nesten verloren gegaan (108). Dit komt onder meer doordat bij concentratie de vogels zich samen beter kunnen verdedigen tegen predatoren. In het Binnenveld is **ruim 85%** van alle nesten een Kievitsnest. Andere weidevogelsoorten komen maar in zeer beperkte mate voor. Traditioneel scoren de maispercelen in onze deelgebieden Noord en West heel goed. Maar dit jaar komen weer opvallend veel Kievitsnesten voor op de proefvelden van de WUR in deel Oost (zie kaartje).

In deelgebied Zuid blijft het aantal Kievitsnesten uiterst klein. Het aantal Grutto's, Tureluurs en Wulpen blijft nagenoeg gelijk aan vorig jaar. De nesten van deze kritische soorten treffen wij vooral aan op grasland-percelen ter weerszijden van de Grift. Bijna alle Wulpen van het Binnenveld broeden in de Veenkampen (=gebied tussen Veensteeg en Grift)!

### Vrijwilligers gezocht!

Het beschermen van nesten en jongen in het veld gebeurt met hulp van 20 vrijwilligers van de WBO.

Omdat de vergrijzing onder onze vrijwilligers steeds groter wordt, zijn wij dringend op zoek naar nieuwe ervaren "aisikkers". Nieuw en jong bloed kunnen zich melden bij de algemeen coördinator (zie **bijlage 1**).





## 3.3. Bescherming van nesten en jongen

### 3.3.1. Bescherming van nesten met eieren (= nestland)

Zoals gezegd is de WBO sinds 1992 vooral bezig geweest met nestbescherming, oftewel de bescherming van de nesten met eieren van weidevogels. In **bijlage 4** vindt u de jaarcijfers van de WBO over de afgelopen 15 jaar (2002-2017). Ons beschermingswerk heeft in principe alleen betrekking op de bescherming van weidevogelnesten op boerenland. De SBB-natuurgebieden langs de Grift en de Bennekomse Hooilanden/Meent zijn buiten beschouwing gelaten. Alleen als beweiding door vee aan de orde is, is bescherming ook daar nodig.

Uit de resultaten over 2017 (zie **bijlage 4**) kunnen wij de volgende conclusies trekken:

- met 455 nesten gevonden en 76% uitgekomen nesten een heel mooi uitkomstresultaat;
- ook de predatie is dit jaar met 11% lager dan bijna alle voorgaande jaren (in 2016: 9%);
- met 360 nesten (87%) is de Kievit ook in 2017 verreweg de belangrijkste weidevogel;
- Van deze Kievitsnesten lagen er 78% op maisland en slechts 22% op grasland of braakland;
- Door minder maisland (derogatie) liggen er 10% meer kievitsnesten op grasland dan vorig jaar!
- de Grutto is met 16 nesten op boerenland gelijk gebleven met vorig jaar (2016: 17 nesten);
- de Wulp is met 10 nesten vrijwel volledig aangewezen op de weilanden van de Veenkampen;
- de Tureluur weet zich met 9 nesten op boerenland met name bij de Kooiweg redelijk te handhaven;
- de Scholekster is met 1 nest bijna uit het Binnenveld verdwenen, en zit nu steeds meer in de stad!
- de Veldleeuwerik is niet broedend aangetroffen, maar nestelde wel op de Bennekomse Hooilanden;
- de Patrijs broedt vooral op de WUR-gronden langs de Plassteeg/Bornsesteeg (14 nesten);
- de Gele kwikstaart had zeker 30 territoria op de WUR-gronden, maar nesten zijn niet gezocht;
- de Kwartel is wel weer op diverse plaatsen op de WUR-gronden gehoord, maar niet geteld;
- de Kleine plevier heeft dit jaar wederom in de Groene Grens gebroed (pioniersoort);

Meer gedetailleerde informatie over de resultaten per bedrijf over het afgelopen jaar: zie **bijlage 3**. De meerjarige cijfers van onze weidevogelwerkgroep over de periode 2002-2017 staan in **bijlage 4**.



*Met deze borden merken wij de percelen van boeren die meedoen met ons weidevogelbeheer (HvP)*

### 3.3.2. Bescherming van jonge weidevogels (= kuikenland)

De bescherming van jonge weidevogels staat nog steeds in de kinderschoenen, ook in het Binnenveld. Er is nog altijd heel weinig bekend van de overleving van jonge weidevogels, omdat die van heel veel factoren afhankelijk is. Vogelorganisaties hebben daarom de handen ineen geslagen om dit landelijk te onderzoeken. Dit onderzoek is gestart in 2016 en voortgezet in 2017.

Voor dit onderzoek hebben drie boeren wederom hun medewerking verleend, te weten: Jan van Ginkel, de maatschap David en Teus van Laar, en Wilco Versteeg. Het onderzoek heeft plaatsgevonden op een tweetal maiscomplexen een nabij de Eemweg-Kooiweg en een bij de Veensteeg-Werftweg.



*De schaftkeet ook in 2017 onze observatiepost (HvP)*

Door een 10-tal vrijwilligers zijn de uitgekomen en geringde jongen vanaf de weg gevolgd. Voor een optimale communicatie tussen boeren en vrijwilligers zijn de twee WhatsApp-groepen weer intensief benut. Ter ondersteuning van het veldwerk aan de Veensteeg is daar wederom gedurende 4 maanden een schaftkeet geplaatst. De schaftkeet is belangeloos beschikbaar gesteld door de firma Van Swaay uit Wageningen.

#### **Resultaten Kievitkuikenonderzoek SOVON**

In 2017 is het Kievitkuikenonderzoek in het Binnenveld voortgezet. In 2017 zijn enige tientallen 1-dags en 2-weeks kievitkuikens geringd en voorzien van een vlag met code. Ook zijn een paar oudervogels geringd.

Mede door het gunstige weer zijn in 2017 meer kuikens vliegvlug geworden dan in 2016.

om In 2018 is het de bedoeling oudervogels en kuikens te vangen en te ringen.

Hopelijk zien wij ook een enkele van de in 2016 en 2017 geringde vogels terug.



*Vangkooi om volwassen kieviten op het nest te vangen en vervolgens te ringen (HvP).*



### Op weg naar nieuw Weidevogelplan Binnenveld

Het Binnenveld behoort niet tot de TOP-weidevogelgebieden van Nederland, waarvoor aparte subsidiepakketten beschikbaar zijn. Mozaïekbeheer en Weidevogelboerderijen komen in het Binnenveld niet voor. Ook al is de WBO zich bewust van het feit dat het Binnenveld geen TOP-gebied is, toch zou een aangepast beheer in de percelen ten westen van de Veensteeg/Eemweg een belangrijke stap vooruit zijn. Voor de Kievit is het Binnenveld een TOP-gebied, dat extra overheidssteun verdient. Maar niet alleen de Kievit-populatie, maar ook de populaties van Grutto, Tureluur en Wulp verdienen overheidssteun.



*Tureluurs weten aardig stand te houden (HvP)*

**Anders gezegd:** Om jonge Grutto's, Wulpen en Tureluurs meer overlevingskansen te bieden, verdient het aanbeveling om *duurzaam weidevogelbeheer als pilot* mogelijk te maken via een nieuwe Weidevogelplan Binnenveld en/of via het ANLb. De Pleitnota en Visie Hart van het Binnenveld bieden hiervoor een extra basis. Meer informatie over deze Pleitnota en Visie is te vinden op de website [www.inhetbinnenveld.nl](http://www.inhetbinnenveld.nl).

De belangrijkste aanbevelingen vanuit de evaluatie van het Weidevogelplan (2015) zijn nog steeds:

- *meer en beter contact met boeren en loonwerkers;*
- *meer boeren interesseren voor last-minute contracten voor meer kuikenland;*
- *meer overlevingskansen voor kuikens door permanente akkerranden langs maispercelen.*



*Grutto's deden het in 2017 wederom goed (PP).*



*Kieuiten zie je in 2017 iets meer op grasland (PP).*

### Kieuitenstand loopt terug!

Netals elders loopt de kieuitenstand ook in het Binnenveld terug en concentreert zich in toenemende mate op maisland en is feitelijk een akkervogel. Om de Kievit als soort in gelijke aantallen te laten voortbestaan is het nodig, dat 0,8 jong per legsel vliegvlug wordt. Nu kan een Kievit per seizoen meerdere keren opnieuw met broeden beginnen (= vervollegsels). Onderzoek toont echter aan dat 1<sup>e</sup> legsels de sterkste Kievitsjongen voortbrengen. Reden te meer om het rapen en verhandelen van kievitseieren in het hele land te verbieden! Handhaving van het raapverbod in het Binnenveld blijft hoe dan ook een extra aandachtspunt voor de veldpolitie!



*Geringde kievitkuikens op maisakker (PP)*

### **Gruttostand blijft een grote zorg!**

De Gruttostand in het Binnenveld is in 2017 gestabiliseerd. Dankzij een lage predatie hebben wij goede hoop dat de populatie kansen heeft om te groeien. De toekomst zal het leren. Bij de grutto is ongeveer 1,0 vliegvlug jong per legsel nodig om de soort te laten voortbestaan. Na verlies van het 1<sup>e</sup> legsel begin een Grutto in de regel niet meer aan een 2<sup>e</sup> legsel. Vroeg maaien van grasland waar Grutto's broeden, is slecht voor het voortbestaan van de Grutto! Vandaar dat de WBO voorstander is van verlaat of uitgesteld maaien op percelen met Gruttonesten. Deze percelen bevinden zich vooral op percelen aan weerszijden van de Grift. En juist die percelen van Veenkampen en Achterbergse Hooilanden staan onder druk. Jonge Grutto's hebben kruidenrijk gras met veel insecten nodig om te groeien.



*Grutto's prefereren grasland (PP).*

In het Weidevogelplan Binnenveld zijn de Kievit en de Grutto benoemd tot de belangrijkste doelsoorten. Mede door extra vergoedingen voor beheermaatregelen, zoals uitgesteld zaaien, verlaat maaien en grote vluchtstroken is de Grutto in 2016 in aantal toegenomen. Desondanks is het nuttig om bij de natuurontwikkeling van de Binnenveldse Hooilanden (Veenkampen) mede in te zetten op het natuurdoel *weidevogels*.



*Boeren die weidevogelnesten bij het maaien ongemoeid laten, kunnen in aanmerking komen voor een vergoeding (HR).*

### **Last-minute contracten**

In 2017 is op één perceel aan de Veensteeg gebruik gemaakt van de beheervergoeding voor uitgesteld maaien en grote vluchtstroken. Het verdient alle aandacht om meer boeren voor deze en andere beheercontracten te interesseren! De contracten dienen wel vooraf aan de werkzaamheden met advies van de betreffende WBO-vrijwilliger te worden afgesloten. De Last-minute contracten worden opgesteld door ANV-coördinator Otto Vloedgraven (06-28870603).



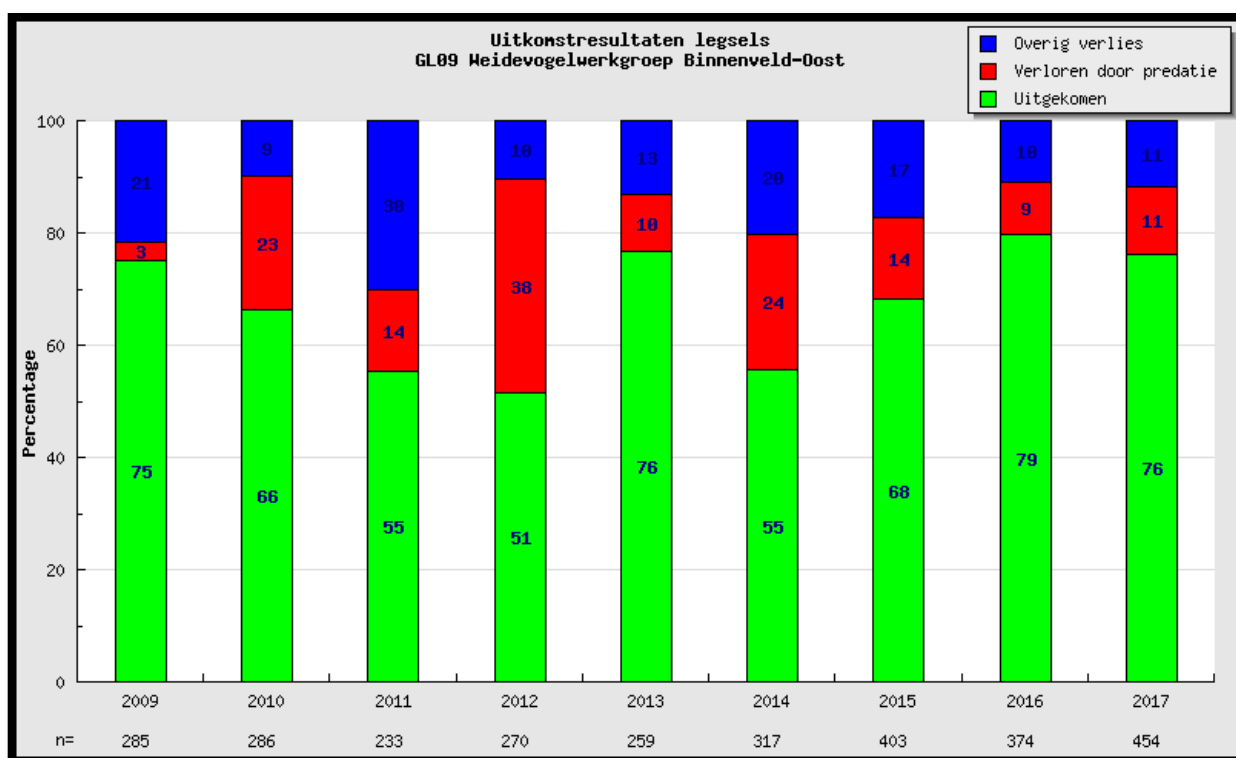
### 3.4. Invloed van predatie en agrarische werkzaamheden

#### Wat is predatie?

Predatie is het opeten van de eieren en/of de jongen van weidevogels door kraaien, vossen, marterachtigen, roofvogels, reigers, ooievaars, e.d.. De predatie van **nesten/eieren** wordt niet alleen veroorzaakt door vossen en kraaien, maar ook door o.a. wezels, hermelijnen en wilde katten. De predatie van **jonge weidevogels** komt vooral op rekening van roofvogels, reigers en in toenemende mate ook ooievaars en zilverreigers (zie foto).

#### Predatie blijft een rol spelen

Door de opengestelde jacht op kraaien en vossen is de predatie van eieren belangrijk teruggedrongen. In 2007 hadden wij in het Binnenveld nog 85-95% predatie. Tot 2009 gold nog een jachtverbod op vossen en kraaien. Vanaf 2009 schommelt de predatie tussen 10 en 20%, met een uitschieter van 38% in 2012. Vanaf 2014 zien wij de predatie teruglopen van 24% naar 9% in 2016. In 2017 lag de predatie op 11%.



*Predatietabel 2009-2017 laat zien, dat door predatie (rood) het uitkomstresultaat (groen) per jaar sterk kan verschillen.*

#### Verlies door werkzaamheden in 2017

Het verlies door agrarische werkzaamheden is in 2017 met 6 nesten heel laag te noemen. Het gaat hier in 5 van de 6 gevallen om Kievitsnesten op bouwland. Het andere nest betrof een uitgemaaid Patrijzennest!

Op bouwland sneuvelen niet alleen de meeste nesten, maar ook de meeste jongen. Dat komt door een combinatie van werkzaamheden en predatie. Tijdens of na de bewerking komen kraaien en meeuwen en soms ook ooievaars en reigers langs om op een glad afgewerkte akker hun kostje te halen, waaronder veel jonge weidevogels. Op vers geploegde en geëgaliseerde akkers en op vers gemaaide graslanden zijn jonge vogels een makkelijke prooi voor kraaien, meeuwen, reigers, ooievaars en zilverreigers!



*Kieviten belagen Grote Zilverreiger (HvP)*

### **Mogelijkheden om de kuikenverliezen op mais- en grasland te beperken**

Boeren en loonwerkers kunnen op maisland en op grasland heel goed meewerken aan minder verlies van kuikens. Hieronder worden een aantal suggesties gedaan, waarvoor de ANV beheervergoedingen geeft.

#### **Boeren op akker-/maïsland kunnen de akker- en weidevogels helpen door:**

1. aanleg van faunaranden of braakstroken van 3-6 meter breedte
2. uitstel van ploeg- en zaaidatum tot na half mei
3. om nesten heen te ploegen en te zaaien
4. vakkundig verplaatsen van nesten

Voor de werkzaamheden 1 en 2 kunnen boeren een reële financiële vergoeding van de ANV krijgen.

#### **Boeren op grasland kunnen de akker- en weidevogels helpen door:**

1. in het vroege voorjaar bemesten met ruige mest van weidevogel-vriendelijk grasland
2. niet maaien van stroken grasland op weidevogelrijke percelen van minimaal 250 m<sup>2</sup>
3. uitgesteld maaien op weidevogelrijke percelen tot 1, 8 of 15 juni
4. van binnen naar buiten maaien in plaats van buiten naar binnen maaien
5. het gebruiken van een 'wildredder' om vogels en (ree)wild tijdig op te jagen en aldus te 'redden'
6. langs slootkanten zeker een halve tot een hele meter gras laten staan
7. beweiding met koeien op grasland, dat grenst aan maisakkers.

Voor de werkzaamheden 1, 2 en 3 kunnen boeren een reële financiële vergoeding van de ANV krijgen.

**Boeren die willen meedoen** met beheercontracten en in aanmerking willen komen voor een extra vergoeding via een 'last minute'-contract, kunnen zich melden bij de coördinator van de ANV, **Otto Vloedgraven (06-28870603)**, of met de desbetreffende deelgebiedscoördinator van de WBO of de WBW (zie **bijlage 1**).

### **Medewerking van boeren essentieel !**

Naast nestbescherming dient ook de bescherming van jonge weidevogels een vast onderdeel te worden van onze integrale weidevogelbescherming. Om te komen tot goede bescherming van nesten en jongen is een actieve medewerking van de boer en loonwerker essentieel! Zij moeten wel financieel beloond worden voor overeengekomen beheermaatregelen in het veld. **Voor meer informatie:** zie [www.inhetbinnenveld.nl](http://www.inhetbinnenveld.nl)

Door én na landbouwkundige werkzaamheden gaan nog steeds teveel weidevogelnesten verloren. Door meer en beter contact met boeren en loonwerkers willen de beide weidevogelwerkgroepen WBW en WBO daar zelf ook extra aan meewerken. Door het geven van extra voorlichting aan boeren en loonwerkers vra-



gen wij meer aandacht voor dit aspect. De nieuwe film **Weidevogels in het Binnenveld** kan daar in belangrijke mate aan bijdragen.

*Naast van binnen naar buiten maaien is ook het laten staan van stroken gras essentieel om jonge vogels te laten overleven.*

*Ook uitgesteld maaien en het gebruik van een 'wildredder' draagt bij aan vergroting van de overlevingskansen van de jonge vogels/dieren (HvP).*



## 4. Samenwerking met andere partijen in het veld

De WBO werkt **al 25 jaar (!)** nauw samen met **boeren en loonwerkers** aan weidevogels in het Binnenveld. Deze samenwerking wordt elk jaar verder aangehaald en geïntensiveerd. Dit gebeurt via voorlichtingsbijeenkomsten, cursussen, gesprekken aan de koffietafel, een startavond in het voorjaar en een slotavond in het najaar. Bij de slotavond worden de resultaten van het broedseizoen geëvalueerd en nieuwe ideeën voor het nieuwe jaar besproken. Gedurende het hele jaar is er in en buiten het veld regelmatig telefonisch en email-contact tussen boeren, loonwerkers, gemeenten, Staatsbosbeheer, natuur- en milieugroeperingen, Waterschap Vallei en Veluwe, O-gen en de Agrarische Natuurvereniging Het Binnenveld.

De **Agrarische Natuur Vereniging Het Binnenveld** is sinds haar oprichting in 2011 een onmisbare partij in het Binnenveld. Sinds 2013 draait de coördinator van de WBO als adviseur mee in het Bestuur van de ANV. Via artikelen in de nieuwsbrief van de ANV draagt de WBO haar informatie over aan alle leden van de ANV.

De **Weidevogelbeschermingsgroep Binnenveld-West (WBW)** is onze partner in het westelijk deel van het Binnenveld. Sinds 2014 is Roelof de Jong de gedreven coördinator van de WBW. De WBW zet zich in voor zowel weidevogels als erfvogels (zwaluwen en uilen). Sindsdien is de samenwerking met WBW geïntensiveerd.

De **Wildbeheereenheid De Vallei (WBE)** wordt ingeschakeld bij predatieoverlast van kraaien en vossen. De kraaijacht is sinds 2005 vrij gegeven, de vossenjacht sinds 2007. Beide vormen van beheer blijken nodig om deze predatoren tot aanvaardbare aantallen terug te dringen (zie ook het Weidevogelplan Binnenveld). WBO doet alles om het Predatiebeheerplan (SLG, 2017) ook voor het Binnenveld van toepassing te krijgen.

Verder onderhoudt de WBO nauwe banden met **lokale natuur- en milieugroepen**, zoals de Vogelwerkgroepen van IVN-Ede en KNNV-Wageningen, de SME, het Wageningse Milieuoverleg (ecologische verbindingzone), Mooi Wageningen, de Werkgroep Milieubeheer Rhenen, de Stichting tot Behoud van de Veluwse Beken en Sprengen en het Steenuilenplatform Gelderse Vallei. Samen met hen maakt de WBO zich elk jaar sterk voor promotie en behoud van de kernkwaliteiten van het Binnenveld.

Zoals elk jaar heeft de WBO ook het afgelopen jaar contact gehad met **Staatsbosbeheer (SBB)** over het beheer van de Bennekomse Hooilanden en andere SBB-terreinen in de Veenkampen. Sinds 2010 voert SBB op verzoek van de WBO elk najaar een 2<sup>e</sup> maaironde uit. Dit om te voorkomen dat de percelen niet te zeer verruigen en ook in het voorjaar nog interessant zijn voor de weidevogels. De beweiding door schapen op Bennekomse Hooilanden is stopgezet. Beweiding en de afvoer van het maaisel heeft een duidelijk positief effect gehad op de weidevogelstand aldaar. WBO onderneemt stappen om een brede strook van de Bennekomse Hooilanden ten westen van de Kooiweg permanent ingericht en beheerd te krijgen voor extensieve begrazers, zodat er extra kuikenland ontstaat.



*Extensieve beweiding door schapen (HvP)*

Verder onderhoudt de WBO nauwe contacten met de **WERV-gemeenten**. Samen met de ANV Het Binnenveld overleggen WBO en WBW jaarlijks met de verantwoordelijke wethouders van de WERV-gemeenten. Ook in 2017 is de weidevogelbescherming Binnenveld financieel mogelijk gemaakt door de gemeentelijke bijdragen naar ratio van het aantal gevonden nesten en de tussentijds gesloten last-minute contracten.

In 2017 is contact geweest met het **Waterschap Vallei en Veluwe** (Natuurontwikkeling Veenkampen), met de **gemeente Ede** (Programma Buitengebied), met de **gemeente Wageningen** (Veensteegpopulieren en Uitvoering Programma Buitengebied), en met de **gemeente Rhenen** (Subsidie en Kavelruil), met de **Gebiedscoöperatie O-gen** (Kavelruil Binnenveld-West) en met **Landschapsbeheer Gelderland** (Harsloërpad / Breukerengpad), met de **Coöperatie Binnenveldse Hooilanden** (Voorlopig Ontwerp), met **Stichting Mooi Binnenveld** (Beheerplan), en met KNNV-Wageningen (Vogelinventarisaties).

De realisatie van de **Groene Grens** bij Veenendaal-Oost heeft inmiddels vorm gekregen en pioniersoorten, zoals Kleine Plevier heeft ook in 2017 op meerdere plaatsen gebroed. Ook de IJsvogel wordt regelmatig op meerdere plaatsen in het veld gespot.



*Aanduiding klompenpad (HvP)*

Tenslotte mag ook de samenwerking met **Landschapsbeheer Gelderland (SLG)** niet onvermeld blijven. In 2017 heeft de WBO bij allerlei zaken vakkundige ondersteuning gehad van coördinator Karen Hinkamp.



*Ook voor cursusavonden is Droevendaal de thuisbasis van de vrijwillige weidevogelbeschermers (HvP)*



## 5. Onderzoek, beleid en publiciteit

In 2017 is heel hard gewerkt aan publiciteit en nieuw integraal beleid voor weidevogels in het Binnenveld. Achtereenvolgens komen hieronder aan bod: de Binnenveldfilm, het SOVON-kuikenonderzoek, de ANV-pleitnota, het WERV-werkbezoek, de provinciale briefwisselingen en de visie Hart van het Binnenveld.

### 1. Film 'Weidevogels in het Binnenveld'

Onder grote belangstelling en begeleid door het symfonisch blaasorkest van Ons Genoegen uit Rhenen ging de film op 25 maart in de Cunerakerk in Rhenen in première (zie foto). Op 13 september was de feestelijke vertoning van de weidevogelfilm 2.0. Het resultaat is een unieke combinatie van natuurbeelden en achtergrondmuziek door Ons Genoegen. Van de film is een **korte trailer** gemaakt, die op YouTube en onze eigen website te zien is. Vanaf september 2017 zijn er tal van filmvertoningen geweest en de **DVD en USB** worden goed verkocht. Alle opbrengsten gaan naar een speciale voorziening voor de weidevogels in het Binnenveld.



*Binnenveldfilm is een grootsucces*

### 2. SOVON-kuikenonderzoek

Omdat de resultaten van het Jaar van de Kievit (2016) onvoldoende inzicht boden is in 2017 vervolgonderzoek gedaan naar de overlevingskansen van Kievitkuikens. Net als in 2016 maakte het Binnenveld deel uit van dit onderzoek. Boeren Jan van Ginkel, Teus en David van Laar en Wilco Versteeg waren wederom bereid om hun maisland voor dit onderzoek open te stellen, waarvoor dank! De resultaten ervan zijn nog niet eenduidig, maar laten toch grote verschillen zien tussen gras- en maisland. Voor beiden geldt wel, dat **randenbeheer en uitgestelde werkzaamheden** bijdragen aan een grotere overlevingskans voor jonge kieviten. Mede dit onderzoek zijn nu **kievitpakketten** onderdeel van de beheerpakketten van de Collectieven.

### 3. Pleitnota integraal weidevogelbeheer

Vanaf einde 2016 is door WBW, WBO en ANV hard gewerkt aan de totstandkoming van een meer duurzaam weidevogelbeheer in het hele Binnenveld. Doel is het opzetten van **bufferzonebeleid** tussen pure natuurgebieden en pure landbouwgebieden. Het doel is dan ook een meer integraal en interprovinciaal weidevogelbeheer in het hele Binnenveld. Door de Grift niet als scheidslijn, maar als verbindend element te zien, wordt de aanwijzing van een **aparte status** voor weidevogels in het hele Binnenveld mogelijk. Voor **meer informatie** hierover wordt hier verwezen naar de websites van ANV Het Binnenveld en de Weidevogelwerkgroepen.

### 4. Werkbezoek WERV-gemeenten aan Binnenveld



Op 10 mei 2017 brachten de RO-wethouders van de vier WERV-gemeenten een werkbezoek aan het Binnenveld. Doel was hen deelgenoot te maken van ons streven naar een meer integraal weidevogelbeleid. Na een presentatie van ANV/WBO zijn wij in een huifkar door het **hart van het Binnenveld** gereden.

Na de rondgang zeiden de betrokken wethouders hun steun toe voor de beheervisie in onze pleitnota. Het werkbezoek werd besloten met het ophangen van een steenuilenkast in de boomgaard van boerderij De Hooilanden.

*Wethouders plaatsen steenuilenkast in boomgaard (HvP).*

## 5. Briefwisseling met GS-Utrecht en GS-Gelderland

Teneinde ook provinciale steun te verwerven voor onze pleitnota heeft de ANV het voortouw genomen om de beide provincies mee te krijgen voor een meer integraal beleid voor weidevogels in het Binnenveld. Daartoe zijn brieven geschreven aan de beide verantwoordelijke gedeputeerden in Utrecht en Gelderland. Van beiden hebben wij eind 2017 positieve reacties teruggontvangen op ons verzoek om **integraal weidevogelbeheer**.

## 6. Visie Hart van het Binnenveld

Als nadere uitwerking van de Pleitnota hebben de beide weidevogelwerkgroepen WBW en WBO begin december een visie geschreven onder de titel Hart van het Binnenveld. Op onze site is deze visie te lezen. De visie gaat vooral in op het creëren van bufferzones voor weidevogels in en buiten natuurgebieden.

## 7. Nieuwe website Binnenveld

Onze website [inhetbinnenveld.nl](http://inhetbinnenveld.nl) heeft in 2017 een nieuw gezicht gekregen.

Naast gezamenlijke rubrieken hebben de beide weidevogelgroepen van het Binnenveld ieder hun eigen plek gekregen. En naast Actueel nieuws en Visie kan iedereen er ook terecht voor schitterende foto's en dagelijkse vogelwaarnemingen uit het hele Binnenveld. Zie webpagina: [www.inhetbinnenveld.nl](http://www.inhetbinnenveld.nl).



*Deelnemers van het WERV-werkbezoek tijdens de huifkartocht door het Binnenveld (HvP).*



## 6. Conclusie en vooruitblik

### Conclusies en aanbevelingen

De weidevogels in het Binnenveld hebben in 2017 een goed jaar gehad. Met 76% uitgekomen nesten op een totaal van 455 gevonden legfels is dat een heel fraai resultaat! In het op 10 maart gevonden 1<sup>e</sup> Kievitsnest van het Binnenveld (nestje van 4) lag feitelijk ook het 1<sup>e</sup> Kievitsei van Nederland!

Ardy Rekers en Harm Roseboom tekenden ook in 2017 weer voor het 1<sup>e</sup> Wulpen-, Grutto-, Tureluur-ei. Ardy is en blijft binnen de WBO onze Wulpenman: hij vond 8 van de 10 Wulpennesten. Hopelijk heeft de aanleg van het natuurgebied Binnenveldse Hooilanden geen negatieve gevolgen voor de Wulp. In de Veenkampen broeden namelijk bijna al onze Wulpen.

Het **Weidevogelplan Binnenveld (2009)** blijkt nog steeds aan haar doelen te voldoen. De weidevogelstand heeft nog steeds baat bij de gemeentelijke ondersteuning via legsel- en beheervergoedingen. Naast legselvergoeding was er in 2018 ook één last-minute contract voor uitgesteld maaien in de Veenkampen. Het advies blijft meer contact met boeren over de mogelijkheden van beheermaatregelen. Het is van groot belang, dat wij samen met de boeren blijven zoeken naar de juiste beheervormen om de weidevogels in het Binnenveld optimaal te beschermen. Daarbij gaat het niet alleen om de bescherming van de nesten, maar vooral ook om de bescherming van de jongen! Samen met de boeren, loonwerkers en andere terreinbeheerders moeten wij blijven werken aan verbetering van de weidevogelstand. Hopelijk pakken de nieuwe Kievitpakketten goed uit.

**Goede beheermaatregelen zijn** (via contracten met Otto Vloedgraven nader te regelen):

- **Uitgesteld of verlaat maaien:** maaien uitstellen tot juni of juli.
- **Uitgesteld zaaien:** uitstel werkzaamheden op maisland tot half mei.
- **Aangepast maaien:** stroken ongemaaid gras als 'vluchtstrook' laten staan.
- **Randenbeheer:** aanleg van faunaranden op maïsland, waarbij maïsackers omzoomd worden door 3-6 meter brede kruidenranden of braakranden voor de opvang van jonge weidevogels en tegelijkertijd ook foerageer- en broedgelegenheid voor Rode lijst-soorten, zoals Veldleeuwerik, Patrijs, Kwartel en Gele kwikstaart.



*Gele Kwikstaart broedt m.n. op proefvelden Unifarm (PP).*

### Vooruitblik voor 2018

In het broedseizoen 2018 wil de WBO verder werken aan de volgende **doelen en actiepunten**:

- a. Benutting van de extra gelden voor zgn. **Kievitpakketten** (voor Kievit en Patrijs).
- b. Nadere invulling van het **Beheerplan Binnenveldse Hooilanden** voor en door natuurboeren.
- c. Verdere verbetering **Samenwerking** met boeren en loonwerkers, ANV, LTO, SBB, KNVV en WBW.
- d. Promotie van de **kernkwaliteiten v/h Binnenveld** via voorlichting, publiciteit en arrangementen.
- e. Promotie van de **Weidevogelfilm Binnenveld** door filmavonden en verspreiding van DVD en USB.
- f. Promotie van de **Pleitnota Binnenveld**, waarbij specifiek gezocht wordt naar meer **natuurboeren**.
- g. Promotie van de **Toepassing van drones** bij weidevogelbeheer bij diverse boeren in het veld.
- h. Meer **onderzoek naar de overlevingskansen van kievitskuikens** in het Binnenveld.
- i. Meer informatie over **Weidevogelbeheer** te vinden op: <http://www.boerenlandvogelsnederland.nl/>

## Bijlage 1. Deelnemende vrijwilligers WBO



### Inzetbaarheid van vrijwilligers per deelgebied:

- 1 = deelgebied Noord  
 2 = deelgebied West  
 3 = deelgebied Oost  
 4 = deelgebied Zuid  
 0 = beperkt inzetbaar

Naam		Adres	Postcode/plaats	Tel. (mobiel)
<b>Algemeen coördinator WBO:</b>				
<b>Henk van Paassen</b>	<b>= 2</b>	<b>Lindelaan 56</b>	<b>6711 MV Ede</b>	<b>06-1368 5805</b>
<b>Deelgebied Noord:</b>				
<b>Henk Folkerts</b>	<b>= 1</b>	<b>Papenpad 31</b>	<b>6705 CN Wageningen</b>	<b>06-2297 0070</b>
Harry Dekker	= 1	Hattasingel 16	6717 GT Ede	06-2921 8196
Nanne Galema	= 1	Lomboklaan 50	6712 BE Ede	06-1635 3347
Bram Koudijs	= 1	West. Parallelweg 8	6741 ZM Lunteren	06-1333 7439
<b>Deelgebied West:</b>				
<b>Harm Roseboom</b>	<b>= 2</b>	<b>Obrechtlaan 13</b>	<b>6711 EK Ede</b>	<b>06-1152 9227</b>
<b>Rik Nagtegaal</b>	<b>= 2</b>	<b>Paulus Potterstraat 69</b>	<b>6717 TG Ede</b>	<b>06-4607 1356</b>
Paul Keizer	= 2	Prof. Oudpark 102	6716 EJ Ede	06-8340 6923
Hendrik Jan Berenschot	= 2	Bernhardstraat 24	6707CN Wageningen	06-5557 4009
Ben Heij	= 2	Hoogakker 16	6721 ZH Bennekom	06-4621 6219
Fred Greive	= 2	Eeshof 4	6715 DL Ede	06-1723 4238
<b>Deelgebied Oost:</b>				
<b>Volkert de Graaf</b>	<b>= 3</b>	<b>Tarthorst 238</b>	<b>6708 JG Wageningen</b>	<b>06-4984 4381</b>
<b>Chris Bosch</b>	<b>= 4</b>	<b>Oudlaan 19</b>	<b>6708 RC Wageningen</b>	<b>06-3619 1924</b>
Christ Elsten	= 3	Breehoven 53	6721 SP Bennekom	06-1517 0001
Jan van Niejenhuis	= 3	Mendellaan 5	6721 BD Bennekom	06-1282 2884
Jan Bokdam	= 3	Heerdlaan 8	6721 GM Bennekom	0318-417 695
Ceciel Linsen	= 3	Alexanderweg 60	6721 HH Bennekom	06-1269 1138
Hans van der Velden	= 3	Van Hoffenlaan 50	6721 XG Bennekom	06-1225 6294
<b>Deelgebied Zuid:</b>				
<b>Ardy Rekers</b>	<b>= 4</b>	<b>Van Uvenweg 79</b>	<b>6708 AE Wageningen</b>	<b>06-1438 6614</b>
<b>Beperkt inzetbaar:</b>				
Arie Jan van Buuren	= 0	Dieze 10	3904 NR Veenendaal	06-1460 8106
Maarten Benthem	= 0	Veerstraat 29	6803 CA Wageningen	06-2312 3460
Alan Koudijs	= 0	Sterrenbos 23	6718 GN Ede	06-2845 5799
<b>Algemeen coördinator WBW:</b>				
<b>Roelof de Jong</b>		<b>Cuneralaan 1a</b>	<b>3911 AA Rhenen</b>	<b>06-1326 9280</b>
<b>Individuele vrijwilligers in Ede buiten het Binnenveld:</b>				
<b>Freek van den Berg</b>		<b>Hogevalkseweg 51</b>	<b>6741 GK De Valk</b>	<b>0318-461 865</b>
<b>Provinciaal coördinator Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG):</b>				
<b>Karen Hinkamp</b>		<b>Rosendaal 2a</b>	<b>6891 DA Rozendaal</b>	<b>06-2288 5234</b>



## Bijlage 2. Deelnemende agrarische en loonbedrijven

Agrarische bedrijven Binnenveld					
Bedrijven met weidevogelnesten (\$) zijn in Ede wit, in Wageningen geel en in Rhenen groen gerasterd → in Vet = SBB-pacht					
Naam	voornaam	adres	postcode	plaats	telefoon
<b>Achterstraat</b>	<b>Reijer</b>	<b>Slagsteeg 4</b>	<b>6721 NR</b>	<b>Bennekom</b>	<b>0318- 510967 \$</b>
<b>Adams</b>	<b>Jan (J.W.)</b>	<b>Dickenesweg 1</b>	<b>6721 MZ</b>	<b>Bennekom</b>	<b>0318- 418476 \$</b>
Adams	W. en H.J.	Fransesteeg 7	6718 TX	Ede	0318- 611551
<b>Adams</b>	<b>Peter</b>	<b>Krommesteeg 39</b>	<b>6721 MT</b>	<b>Bennekom</b>	<b>0318- 418406 \$</b>
Adams	Joop (J.H.)	Slagsteeg 10	6721 NR	Bennekom	0318- 415572
Baren	C.J.D. van	Spitsbergenweg 1	6718 PK	Bennekom	0318- 523440
Beek	Gradus van	Dijkgraaf 2	6721 NK	Bennekom	0318- 637264
Beek	P. van	Harsloweg 2	6721 NM	Bennekom	0318- 415818
<b>Beekhuizen</b>	<b>T.</b>	<b>Haarweg 343</b>	<b>6709 RZ</b>	<b>Wageningen</b>	<b>0317- 413009 \$</b>
Berg	Mart van de	Zwartesteeg 1	6721 NA	Bennekom	0318- 415048
Beijnum	Wouter van	Meentweg 6	6721 NW	Bennekom	0318-518184
<b>Boon</b>	<b>Piet (P)</b>	<b>Wolfsdijk 4</b>	<b>6718 PB</b>	<b>Ede</b>	<b>0318- 511021</b>
<b>Boon</b>	<b>Rijk (R)</b>	<b>Wolfsdijk 11</b>	<b>6718 PB</b>	<b>Ede</b>	<b>0318- 510939 \$</b>
Born	Evert van den	Langesteeg 21	6721 NB	Bennekom	0318- 413911
Braafhart	Dick	Wolfsdijk 6	6718 PB	Ede	0318- 523243
<b>Braafhart</b>	<b>H.</b>	<b>Meentweg 2</b>	<b>6721 NW</b>	<b>Bennekom</b>	<b>0318- 523243 \$</b>
<b>Breunissen</b>	<b>Wim</b>	<b>Slagsteeg 102</b>	<b>6708 PX</b>	<b>Wageningen</b>	<b>0317- 415347</b>
Broek	Gebr. J. van de	Lange Rijnsteeg 2	6721 NA	Bennekom	0318- 416695 \$
<b>Craats</b>	<b>Reijer van der</b>	<b>Maanderdijk 24B</b>	<b>6718 NG</b>	<b>Ede</b>	<b>0318- 637405 \$</b>
<b>Daniels</b>	<b>S.</b>	<b>Lawickse Allee 224</b>	<b>6709 DC</b>	<b>Wageningen</b>	<b>0317- 412373 \$</b>
Dekker	Mees	Dragonderweg 10	6718 PL	Ede	0318-... \$
Dijk	Jochem van	Krommesteeg 15	6718 TV	Ede	06-13287792
<b>Ginkel</b>	<b>Jan van</b>	<b>Eemweg 3</b>	<b>6721 NV</b>	<b>Bennekom</b>	<b>0318- 415526 \$</b>
<b>Ginkel</b>	<b>Jan van</b>	<b>Veensteeg 2</b>	<b>6721 NT</b>	<b>Bennekom</b>	<b>0318- 415525</b>
Groeneveld	(Rini) R.	Wolfsdijk 14	6718 PB	Ede	0318- 512504
Groeneveld	H.	Wolfsdijk 29	6718 PB	Ede	0318- 511821 \$
<b>Groeneveld</b>	<b>M</b>	<b>Zuiderkade 39A</b>	<b>6718 PG</b>	<b>Ede</b>	<b>0318- 522398 \$</b>
Grootheest	Wim van	Harnesteeg 12a	6721 NH	Bennekom	0318- 414027
Hardeman	Bert (A)	Slagsteeg 2A	6721 NR	Bennekom	0318- 510624
<b>Haren</b>	<b>Jan van</b>	<b>Rijnsteeg 74</b>	<b>6708 PK</b>	<b>Wageningen</b>	<b>0317- 424000 \$ + Sponsor</b>
Haver	Chris	Slagsteeg 5	6721 NR	Bennekom	0318- 510137
<b>Heemsbergen</b>	<b>P. van</b>	<b>Rijnsteeg 37</b>	<b>6708 PJ</b>	<b>Wageningen</b>	<b>0318- 420147</b>
Hierden	E. van	Kraatsweg 1	6721 NS	Bennekom	0318- 411986
<b>Janssen van Doorn</b>	<b>VOF. G.</b>	<b>Grebbedijk 38</b>	<b>6702 PC</b>	<b>Wageningen</b>	<b>0317- 413449</b>
<b>Jochemsen</b>	<b>Evert</b>	<b>Bovenbuurtweg 56</b>	<b>6721 MN</b>	<b>Bennekom</b>	<b>0318- 639662 \$</b>
Jochemsen	Fam. A. (Aad)	Bovenbuurtweg 58	6721 MN	Bennekom	0318- 417908
Jochemsen	Evert	Langesteeg 18	6721 NC	Bennekom	0318- 414646 \$
Jochemsen	Gebr. M.C. en M	Rijnsteeg 14	6721 NP	Bennekom	0318- 415033
Joosten	Arend	Kraatsweg 11	6721 NS	Bennekom	0318- 416040 \$
<b>Joosten</b>	<b>Herman</b>	<b>Goorsteeg 4</b>	<b>6718 TE</b>	<b>Ede</b>	<b>0318- 630052 \$</b>
Joosten	O. (Arjo)	Dijkgraaf 20A	6721 NK	Bennekom	0318- 419294
<b>Kamp</b>	<b>Richard van de</b>	<b>Langschoterweg 10</b>	<b>6721 MP</b>	<b>Bennekom</b>	<b>0318- 414464</b>
<b>Kroesbergen</b>	<b>Wim en Jan</b>	<b>Harsloweg 3 / 5</b>	<b>6721 NM</b>	<b>Bennekom</b>	<b>0318- 414594 \$</b>
<b>Kroesbergen</b>	<b>G</b>	<b>Langesteeg 21</b>	<b>6721 NB</b>	<b>Bennekom</b>	<b>0318- 417157 \$</b>

## Agrarische bedrijven Binnenveld (vervolg)

Naam	voornaam	adres	postcode	plaats	telefoon
Kuypers	A.J.	Bosbeekweg 13	6721 MA	Bennekom	
Laar	Bart van	Cuneraweg 38	3911 RN	Achterberg	06-20179292
Laar	Evert Jan van	Maatsteeg 16	3911 VL	Achterberg	0317- 612814 \$
Laar	G.J.M. van	Maatsteeg 14	3911 VL	Achterberg	0317- 618789 \$
Laar	Koos van	Harnsedijkje 1	6721 MX	Bennekom	0318- 414930
Laar (Mts)	Teus en David van	Hogeweg 25	3911 VT	Achterberg	0317-612928 \$
Overeem	C.J (Jan)	Hessenweg 168	6741 JR	Lunteren	0318- 493438 \$
Ommeren	Jan van	Harnsedijkje 4	6721 MX	Bennekom	0318- 414170
Pol	E.J. van de	Bennekomsekade 5	6721NZ	Bennekom	0318-555664 \$
Pool	Lodewijk en Floortje	Slagsteeg 20	6721 NR	Bennekom	0318- 417413 \$
Roekel (Mts)	E.J. van	Cuneraweg 44	3911 RN	Rhenen	0317-357717 \$
Roekel	Jan van	Harnsesteeg 13	6721 NH	Bennekom	0318- 416061
Roekel	Maas van	Harnsedijkje 3A	6721 MX	Bennekom	0318-415363
Rooijen	G.H. van	Grebbedijk 36	6702 PC	Wageningen	0317- 413134 \$
Rooijen	G.J. van	Lawickse Allee 220A	6709 DC	Wageningen	0317- 413217
Roseboom	H	Zuiderkade 30	6718 PG	Ede	0318- 521361
Ruiswijk	Jan van	Zuiderkade 24 B	6718 PG	Ede	06-29003182 \$
Ruler	D. van	Meentdijk 19a	6721 PA	Bennekom	0318- 511925
Scheur	Evert van der	Cuneraweg 218	3911 RS	Achterberg	0317- 612712 \$
Scheur	H. van der	Oude Broekdijk2	4041 AR	Kesteren	0488- 481800
Scheur (Mts)	W. en H. van der	Cuneraweg 60	3911 RN	Rhenen	0317- 618148
Scheur	G van der	Noord. Meentsteeg 10	3911 SE	Rhenen	0317- 612039
Schimmel	Bert	Haarwal 2	6709 PC	Wageningen	0317- 411412 \$
Schothorst	Martin	Maanderdijk 23	6721 NE	Bennekom	0318- 622671 \$
Setten	Herman van	Maanderbroekweg 4	6718 PC	Ede	0318- 510043
Setten	Marinus van	W. Dreeslaan 3	6721 ND	Bennekom	0318- 417023
Steenbergen	J. W. (Joop) van	Dickenesweg 4	6721 MZ	Bennekom	0318- 430724 \$
Steenbergen	Herman van	Harnsedijkje 7	6721 MX	Bennekom	0318- 413330
Steenbergen	A. van	Langesteeg 31a	6721 NB	Bennekom	0318- 419189
Steenbergen	H. van	Langesteeg 25	6721 NM	Bennekom	0318- 414187
Steenbergen	H.J. (Jan) van	Maanderdijk 1A	6721 NE	Bennekom	0318- 415660
Steenbergen	Evert van	Maanderdijk 3	6721 NE	Bennekom	0318- 417358
Steenbergen	G. van	Rijnsteeg 11	6721 NP	Bennekom	0318- 413428
Steenbergen	Gijs J. van	Harsloweg 1/1A	6721 NM	Bennekom	0318-414789 \$
Steenbergen	Henk van	Rijnsteeg 15	6721 NP	Bennekom	0318- 416068
Steenbergen	A.C.M. van	Rijnsteeg 35	6708 PJ	Wageningen	0317- 414756 \$
Stempvoort	T. van	Zuiderkade 36	6718 PJ	Ede	0318- 512 982 \$
Versteeg	Wilco	Vrijweidersweg 1	3911 SE	Rhenen	0317- 613334 \$
Versteeg	Wijnand (W.C.)	Kampjesweg 14	3911 ST	Rhenen	0318- 510658
Vlastuin	C. van	Schampsteeg 10	6718 VD	Ede	0318- 463 587
Voorst	Wim van	Maanderdijk 10	6718 NG	Ede	0318- 637436
Willemsen	VOF	Zuiderkade 14a	6718 PH	Ede	0318- 513089 \$
Zetten	G.J. van	Lawickse Allee 222	6709 DC	Wageningen	0317- 425170
Zetten	Henk van	Grebbedijk 40	6702 PC	Wageningen	0317- 417206



Agrarische bedrijven Ederveen-Lunteren					
Bos	G.	Molenparkweg-Oost18	6741 ZS	Lunteren	0318-483054 \$
Haar	Fam. van der	Klomperweg 143	6741 PG	Lunteren	\$
Hoef	Fam. van	Oudendijk 1	6744 PJ	Ederveen	0318-571568 \$
Klok	Bakkerij Gijs	Goorsteeg 3	6741 TA	Lunteren	0318-571339 \$
Ploeg	W.	Zecksteeg 18	6718 VC	Ede	0318-483110 \$
Veldhuizen	Fam.	Krommesteeg 40	6718 TW	Ede	0318-487477 \$

Agrarische bedrijven De Valk					
Bosch	J.	Lange Heideweg 28	6731 EG	Otterlo	0318- \$
Bakker	Mej. G.	Leibeek 31	3772 SX	Barneveld	0318- \$
Doorn	H. van	Hammerdijk 8b	6741 JK	Lunteren	0318-461112 \$
Hardeman	A.	Laageinderweg 39	3774 TC	Kootwijkerbroek	0318- \$
Heij	J.C.	Meenthorsterweg 4	6741 GH	Lunteren	0318-461688
Manen	W. van	Hoefweg 2	3772 MH	Barneveld	0318- \$
Top	N van der	Meikade 14a	6718 VJ	Lunteren	0318- \$
Vink	J.J.	Meulunterseweg 110	6741 GH	Lunteren	0318-463024

Loonwerkbedrijven Binnenveld e.o.					
naam	adres	postcode	plaats	telefoon	
Jan Rauw en Zn BV	Cuneraweg 129	3911 RG	Rhenen	0317- 612039	= Sponsor
Firma Van den Top	De Venen	6741 PR	Lunteren	0318- 571524	
VOF van Haren	Swammerdamlaan 28	6721 BK	Bennekom	06-53503750	= Sponsor
Firma Herman Joosten	Goorsteeg 4	6718 TA	Ede	0318- 630052	
Firma Nap	Kade 15	6718 XG	Ede	0318- 571350	
Firma Van Roekel	Meentdijk 4	6718 PA	Ede	0318- 514154	
Firma Rozeboom	Wolfsdijk 15	6718 PB	Ede	06-12273698	

Proefboerderijen en SBB					
instantie	contact	adres	postcode	plaats	telefoon
De Hoge Born	Hans Jansen	Bornsesteeg 87	6708 PC	Wageningen	0317- 414977
De Born	Joop Westeneng	Hogekampseweg 170	6871 JW	Renkum	0317- 412446
Droevendaal	Andries Siepel	Kielekampsteeg 32	6708 PC	Wageningen	0317- 481211 \$ + Sponsor
Ossenkampen	C. Vlastuin	Haarwal 1	6709 PC	Wageningen	0317- 483013
Staatsbosbeheer	Frank Klingelen	Postbus 2085	7301 DB	Apeldoorn	055- 5330057 /06-20016047
Unifarm	G. Derks	Bornsesteeg 48	6708 PE	Wageningen	0317- 482856 \$ + Sponsor



Ochtendnevel over de Bennekomse Hooilanden gezien vanaf het fietspad langs de Grift (HvP)

**Bijlage 3a. Legsels per bedrijf WBO 2017**  
**Selectie: GL09 Weidevogelwerkgroep Binnenveld-Oost 2017**

**1. Bedrijf: Achterstraat , R. Bennekom**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Grutto	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Wulp	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**2. Bedrijf: Adams, J.W. Bennekom**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	7	7	7	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Tureluur	1	1	0	1	0.00	0	0	0	0	0	1
Subtotaal	8	8	7	1	87.50	0	0	0	0	0	1
% van bekend resultaat			87.5	12.5		0	0	0	0	0	12.5

**3. Bedrijf: Adams, P. Bennekom**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**4. Bedrijf: Beekhuizen, T Wageningen**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Wulp	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**5. Bedrijf: Boon, R Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	18	18	14	4	77.78	2	0	0	0	0	2
Subtotaal	18	18	14	4	77.78	2	0	0	0	0	2
% van bekend resultaat			77.78	22.22		11.11	0	0	0	0	11.11

**6. Bedrijf: Braafhart , H. Bennekom**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Grutto	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	4	4	1	3	25.00	0	0	0	0	0	3
Subtotaal	5	5	2	3	40.00	0	0	0	0	0	3
% van bekend resultaat			40	60		0	0	0	0	0	60

**7. Bedrijf: Broek, Gebr. van de Bennekom**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**8. Bedrijf: Craats, R van de Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	16	16	9	7	56.25	4	0	1	1	0	1
Subtotaal	16	16	9	7	56.25	4	0	1	1	0	1
% van bekend resultaat			56.25	43.75		25	0	6.25	6.25	0	6.25

**9. Bedrijf: Daniëls, S Wageningen**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**10. Bedrijf: Ginkel (Eemweg 3), J van Bennekom**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Grutto	6	6	2	4	33.33	3	0	0	0	0	1
Kievit	51	51	27	24	52.94	9	0	0	0	0	15
Tureluur	4	4	2	2	50.00	0	0	0	0	0	2
Subtotaal	61	61	31	30	50.82	12	0	0	0	0	18
% van bekend resultaat			50.82	49.18		19.67	0	0	0	0	29.51

**11. Bedrijf: Groeneveld, M Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0



**12. Bedrijf: Groeneveld, R Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	9	9	8	1	88.89	1	0	0	0	0	0
Subtotaal	9	9	8	1	88.89	1	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			88.89	11.11		11.11	0	0	0	0	0

**13. Bedrijf: Haren, J. van Wageningen**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Wilde eend	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**14. Bedrijf: Jochemsen (Bovenbuurt), E Bennekom**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**15. Bedrijf: Jochemsen, E.C. Bennekom**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	7	7	7	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Wulp	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	8	8	8	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**16. Bedrijf: Joosten, A.J. Bennekom**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Wulp	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**17. Bedrijf: Joosten, H Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	20	19	14	5	73.68	3	0	0	1	0	1
Subtotaal	20	19	14	5	73.68	3	0	0	1	0	1
% van bekend resultaat			73.68	26.32		15.79	0	0	5.26	0	5.26

**18. Bedrijf: Kroesbergen , J Bennekom**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Grutto	2	2	0	2	0.00	2	0	0	0	0	0
Kievit	4	4	1	3	25.00	3	0	0	0	0	0
Subtotaal	6	6	1	5	16.67	5	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			16.67	83.33		83.33	0	0	0	0	0

**19. Bedrijf: Kroesbergen, G Bennekom**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**20. Bedrijf: Laar, E.J. van Achterberg Rhenen**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	15	15	14	1	93.33	0	0	0	1	0	0
Subtotaal	15	15	14	1	93.33	0	0	0	1	0	0
% van bekend resultaat			93.33	6.67		0	0	0	6.67	0	0

**21. Bedrijf: Laar, G.J.M. van Achterberg**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Wulp	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**22. Bedrijf: Laar, T van Rhenen**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Gele kwikstaart	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Grutto	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	30	30	17	13	56.67	9	0	0	4	0	0
Tureluur	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Wulp	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	36	36	23	13	63.89	9	0	0	4	0	0
% van bekend resultaat			63.89	36.11		25	0	0	11.11	0	0

**23. Bedrijf: Pol, W J. van de Bennekom**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	8	8	6	2	75.00	0	0	1	1	0	0
Subtotaal	8	8	6	2	75.00	0	0	1	1	0	0
% van bekend resultaat			75	25		0	0	12.5	12.5	0	0

**24. Bedrijf: Pool, L.M.M. Bennekom**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Grutto	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Tureluur	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Wulp	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	7	7	7	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**25. Bedrijf: Roekel, W. van Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	7	7	3	4	42.86	0	0	1	3	0	0
Subtotaal	7	7	3	4	42.86	0	0	1	3	0	0
% van bekend resultaat			42.86	57.14		0	0	14.29	42.86	0	0

**26. Bedrijf: Ruiswijk, J van Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Graspieper	1	1	0	1	0.00	1	0	0	0	0	0
Subtotaal	1	1	0	1	0.00	1	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			0	100		100	0	0	0	0	0

**27. Bedrijf: Scheur, E van de Rhenen**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	4	4	3	1	75.00	0	0	1	0	0	0
Subtotaal	4	4	3	1	75.00	0	0	1	0	0	0
% van bekend resultaat			75	25		0	0	25	0	0	0

**28. Bedrijf: Schimmel, B. Wageningen**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	6	6	5	1	83.33	1	0	0	0	0	0
Subtotaal	6	6	5	1	83.33	1	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			83.33	16.67		16.67	0	0	0	0	0

**29. Bedrijf: Schothorst, M Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	5	5	4	1	80.00	1	0	0	0	0	0
Subtotaal	5	5	4	1	80.00	1	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			80	20		20	0	0	0	0	0

**30. Bedrijf: Steenbergen, A.C.M. Wageningen**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	4	4	3	1	75.00	1	0	0	0	0	0
Subtotaal	4	4	3	1	75.00	1	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			75	25		25	0	0	0	0	0

**31. Bedrijf: Steenbergen, G.J. van Bennekom**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**32. Bedrijf: Steenbergen, J.W. van Bennekom**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Scholekster	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**33. Bedrijf: Stempvoort, T. van Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	9	9	7	2	77.78	1	0	0	1	0	0
Wilde eend	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	10	10	8	2	80.00	1	0	0	1	0	0
% van bekend resultaat			80	20		10	0	0	10	0	0



**34. Bedrijf: Unifarm Droevendaal (Andries Siepel), (. Wageningen**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Gele kwikstaart	5	5	5	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	18	18	12	6	66.67	4	1	1	0	0	0
Patrijs	8	8	7	1	87.50	0	0	1	0	0	0
Subtotaal	31	31	24	7	77.42	4	1	2	0	0	0
% van bekend resultaat			77.42	22.58		12.9	3.23	6.45	0	0	0

**35. Bedrijf: Unifarm klei (Frans Ettema), Wageningen**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Graspieper	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Grutto	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	4	4	3	1	75.00	1	0	0	0	0	0
Tureluur	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Wulp	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	14	14	13	1	92.86	1	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			92.86	7.14		7.14	0	0	0	0	0

**36. Bedrijf: Unifarm zand (G Derks 1), G Wageningen**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Gele kwikstaart	15	15	15	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Grasmus	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	28	28	22	6	78.57	1	0	0	3	1	1
Kneu	2	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Patrijs	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	49	49	43	6	87.76	1	0	0	3	1	1
% van bekend resultaat			87.76	12.24		2.04	0	0	6.12	2.04	2.04

**37. Bedrijf: Unifarm zand ( Derks 2 ), G Wageningen**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Gele kwikstaart	10	10	10	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	23	23	20	3	86.96	0	0	0	3	0	0
Patrijs	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	36	36	33	3	91.67	0	0	0	3	0	0
% van bekend resultaat			91.67	8.33		0	0	0	8.33	0	0

**38. Bedrijf: Veenendaal, G. Veenendaal**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	6	6	6	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	6	6	6	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**39. Bedrijf: Versteeg, W.C. Rhenen**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Gele kwikstaart	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	16	16	10	6	62.50	6	0	0	0	0	0
Roodborsttapuit	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	18	18	12	6	66.67	6	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			66.67	33.33		33.33	0	0	0	0	0

**40. Bedrijf: Willemsen, Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	18	18	16	2	88.89	1	0	0	1	0	0
Subtotaal	18	18	16	2	88.89	1	0	0	1	0	0
% van bekend resultaat			88.89	11.11		5.56	0	0	5.56	0	0

<b>Totaal</b>	<b>455</b>	<b>454</b>	<b>346</b>	<b>108</b>	<b>76.21</b>	<b>54</b>	<b>1</b>	<b>6</b>	<b>19</b>	<b>1</b>	<b>27</b>
<b>% van bekend resultaat</b>			<b>76.21</b>	<b>23.79</b>		<b>11.89</b>	<b>0.22</b>	<b>1.32</b>	<b>4.19</b>	<b>0.22</b>	<b>5.95</b>

**Bijlage 3b. Legsels per bedrijf**  
**Selectie: GL53 Groep Ederveen-Lunteren, Bram Koudijs 2017**

**1. Bedrijf: A12 Pakhuis, De Klomp**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	7	7	7	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Tureluur	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	8	8	8	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**2. Bedrijf: Bedrijven Dwarsweg, Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	8	8	8	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	8	8	8	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**3. Bedrijf: Bedrijven Hullerpad, Lunteren**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	12	12	8	4	66.67	0	0	2	2	0	0
Subtotaal	12	12	8	4	66.67	0	0	2	2	0	0
% van bekend resultaat			66.67	33.33		0	0	16.67	16.67	0	0

**4. Bedrijf: Bedrijven Krommeweg Ederveen, Lunteren**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	7	7	5	2	71.43	0	0	1	1	0	0
Subtotaal	7	7	5	2	71.43	0	0	1	1	0	0
% van bekend resultaat			71.43	28.57		0	0	14.29	14.29	0	0

**5. Bedrijf: Bedrijven Lunterse kade/Tienminutenweg, Lunteren**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	5	5	5	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	5	5	5	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**6. Bedrijf: Bedrijven Nieuweweg Ederveen, Ederveen**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	8	8	7	1	87.50	0	0	1	0	0	0
Subtotaal	8	8	7	1	87.50	0	0	1	0	0	0
% van bekend resultaat			87.5	12.5		0	0	12.5	0	0	0

**7. Bedrijf: Bedrijven omgeving de Kade, Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	3	3	2	1	66.67	1	0	0	0	0	0
Subtotaal	3	3	2	1	66.67	1	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			66.67	33.33		33.33	0	0	0	0	0

**8. Bedrijf: Bedrijven tussen Driehuizerweg en A30, Lunteren**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	18	18	16	2	88.89	2	0	0	0	0	0
Scholekster	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	19	19	17	2	89.47	2	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			89.47	10.53		10.53	0	0	0	0	0

**9. Bedrijf: Bedrijven Zwetselaarseweg, Lunteren**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**10. Bedrijf: Bos, G. Lunteren**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	16	16	16	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	16	16	16	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**11. Bedrijf: Dijk, Fam. D. van Woudenberg**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	24	24	22	2	91.67	0	0	2	0	0	0
Subtotaal	24	24	22	2	91.67	0	0	2	0	0	0
% van bekend resultaat			91.67	8.33		0	0	8.33	0	0	0



**12. Bedrijf: Doesburgerdijk, Omg. Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	17	17	12	5	70.59	5	0	0	0	0	0
Subtotaal	17	17	12	5	70.59	5	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			70.59	29.41		29.41	0	0	0	0	0

**13. Bedrijf: Doesburgermolen, Omg. Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	13	13	7	6	53.85	3	0	2	1	0	0
Subtotaal	13	13	7	6	53.85	3	0	2	1	0	0
% van bekend resultaat			53.85	46.15		23.08	0	15.38	7.69	0	0

**14. Bedrijf: Hoef, Fam. van Ederveen**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	16	16	8	8	50.00	8	0	0	0	0	0
Scholekster	1	1	0	1	0.00	1	0	0	0	0	0
Subtotaal	17	17	8	9	47.06	9	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			47.06	52.94		52.94	0	0	0	0	0

**15. Bedrijf: Kave gas Meikade, Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	6	6	5	1	83.33	1	0	0	0	0	0
Subtotaal	6	6	5	1	83.33	1	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			83.33	16.67		16.67	0	0	0	0	0

**16. Bedrijf: Klok, Lunteren**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	8	8	6	2	75.00	2	0	0	0	0	0
Subtotaal	8	8	6	2	75.00	2	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			75	25		25	0	0	0	0	0

**17. Bedrijf: Klok, Bakker Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	8	8	2	6	25.00	6	0	0	0	0	0
Subtotaal	8	8	2	6	25.00	6	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			25	75		75	0	0	0	0	0

**18. Bedrijf: Meikade voorbij N224, Ederveen**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	23	23	5	18	21.74	18	0	0	0	0	0
Subtotaal	23	23	5	18	21.74	18	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			21.74	78.26		78.26	0	0	0	0	0

**19. Bedrijf: Meikade/Nieuweweg, Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	12	12	7	5	58.33	5	0	0	0	0	0
Subtotaal	12	12	7	5	58.33	5	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			58.33	41.67		41.67	0	0	0	0	0

**20. Bedrijf: Ploeg, W. Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	7	7	4	3	57.14	2	0	0	1	0	0
Subtotaal	7	7	4	3	57.14	2	0	0	1	0	0
% van bekend resultaat			57.14	42.86		28.57	0	0	14.29	0	0

**21. Bedrijf: Postweg div percelen, Lunteren**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	35	35	23	12	65.71	7	0	5	0	0	0
Scholekster	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	39	39	27	12	69.23	7	0	5	0	0	0
% van bekend resultaat			69.23	30.77		17.95	0	12.82	0	0	0

**22. Bedrijf: Veldhuizen, Fam. R. Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	18	18	14	4	77.78	0	0	0	4	0	0
Scholekster	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	19	19	15	4	78.95	0	0	0	4	0	0
% van bekend resultaat			78.95	21.05		0	0	0	21.05	0	0

<b>Totaal</b>	<b>283</b>	<b>283</b>	<b>200</b>	<b>83</b>	<b>70.67</b>	<b>61</b>	<b>0</b>	<b>13</b>	<b>9</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
% van bekend resultaat			70.67	29.33		21.55	0	4.59	3.18	0	0

**Bijlage 3c. Legsels per bedrijf**  
**Selectie: GL51 Groep De Valk, F vd Berg 2017**

**1. Bedrijf: Bosch, J. Otterlo**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**2. Bedrijf: Hardeman, A. Kootwijkerbroek**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

**3. Bedrijf: Top, N. van den Ede**

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Kievit	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0
% van bekend resultaat			100	0		0	0	0	0	0	0

<b>Totaal</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>0</b>	<b>100.00</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>% v. bekend resultaat</b>			<b>100</b>	<b>0</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>



# Buitenronde

Een uitgave over het buitengebied van de gemeente Ede april 2017

## Vier stappen voor een gezonde landbouw

De Regio FoodValley kan niet zonder boeren. Dat hebben de regiogemeenten en andere betrokkenen onlangs uitgesproken in het Manifest van Salentein. Onlangs zijn vier belangrijke stappen gezet. In december is het Programma Buitengebied voor een leefbaar en vitaal buitengebied vastgesteld. De eerste projecten zijn in uitvoering gegaan. In deze Buitenronde leest u bijvoorbeeld over het project Levend Landschap, in een volgende Buitenronde meer over andere projecten zoals bijvoorbeeld Vitale Vakantieparken.



Wethouder Willemien Vreugdenhil

## Koning van de weidevogelbescherming

**Melkveehouder Jan van Ginkel is een weidevogelliefhebber. Nergens in het Binnenveld vind je zoveel weidevogels als op zijn land. Henk van Paassen, coördinator van de weidevogelwerkgroep Binnenveld-Oost, noemt hem wel de**



Jan van Ginkel (linksvoor) samen met zijn vrouw en één van zijn dochters en weidevogelvrijwilligers Harm Roseboom (rechtsvoor) en Henk van Paassen (rechtsachter).

De slootkanten vogels zitten. T en ook jonge ki vogels – vooral land!

**Vaste vrijwilli**  
Sinds de oprich werkgroep in 1 tentie van een Roseboom. Alv deze vrijwillige mee en marke 'Hij markeert v voor me, want In Binnenveld- willigers actief vorig jaar regis nesten via gps er is een Whats plotseling, bijv weer is, zijn lan de Whatsapp-g worden opget De boeren krijg weidevogels ja goeding van d

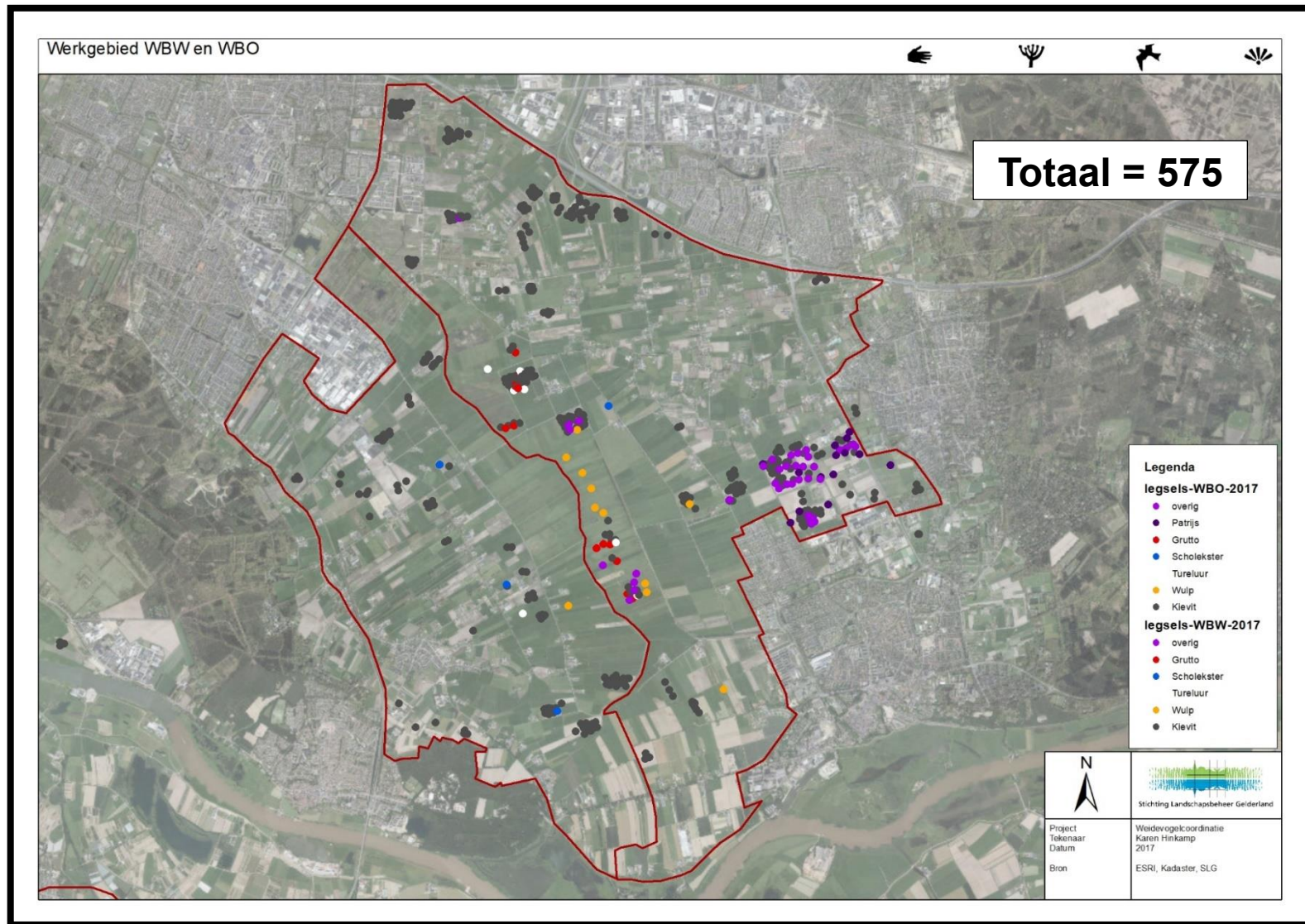
*Voorjaarseditie van de Buitenronde speciaal gewijd aan de weidevogelbescherming Binnenveld.*

### Bijlage 4a. Overzichtstabel resultaten Binnenveld-Oost 2002-2017 = Boerenland

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Beschermde ha	660	450	750	750	750	750	800	850	900	1000	1100	1200	1200	1250	1250	1250
<b>Vogelsoort</b>																
• Bergeend	?	?	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
• Slobeend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
• Dodaars	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	?	-	-	-	-
• Fazant	?	?	1	-	-	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
• Graspieper														2	2	5
• Paapje													1	1	1	1
• Gele Kwik	-	-	-	-	1	2	?	?	?	?	?	?	?	?	?	34
• Grutto	10	7	7	2	5	5	4	1	2	6	4	9	3	10	17	16
• Kievit	222	240	245	194	218	196	249	276	259	210	253	240	298	368	332	360
• Kl. Plevier	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	?	?	3			
• Patrijs	?	?	1	1	2	?	1	2	?	1	-	-	-	1	6	14
• Roodborsttapuit														2	2	1
• Scholekster	7	?	5	5	6	9	8	9	3	6	4	4	4	3	2	1
• Tureluur	2	2	2	1	2	2	4	6	4	2	3	5	3	8	7	9
• Veldleeuwerik.	-	-	-	1	-	?	?	?	?	?	-	-	-	?	?	?
• Wilde eend	?	?	4	3	1	?	1	?	4	2	-	1	1	1	1	2
• Wulp	4	1	1	1	5	3	4	6	10	6	5	5	7	8	9	9
Totaal nesten	245	250	267	208	240	217	271	301	288	233	270	264	320	404	379	453
<b>Resultaat bekend</b>	<b>216</b>	<b>227</b>	<b>256</b>	<b>175</b>	<b>221</b>	<b>211</b>	<b>253</b>	<b>286</b>	<b>287</b>	<b>233</b>	<b>270</b>	<b>264</b>	<b>320</b>	<b>404</b>	<b>374</b>	<b>453</b>
Wel uit	114	43	50	25	114	75	142	215	191	129	139	204	177	276	298	345
<b>% wel uit</b>	<b>53 %</b>	<b>19%</b>	<b>20%</b>	<b>14%</b>	<b>52%</b>	<b>35%</b>	<b>56%</b>	<b>75%</b>	<b>66%</b>	<b>55%</b>	<b>52%</b>	<b>77%</b>	<b>55%</b>	<b>68%</b>	<b>80%</b>	<b>76%</b>
Niet uit	102	184	206	150	107	136	111	71	96	104	131	60	143	128	76	108
<b>% niet uit</b>	<b>47%</b>	<b>81%</b>	<b>80%</b>	<b>86%</b>	<b>48%</b>	<b>65%</b>	<b>44%</b>	<b>25%</b>	<b>34%</b>	<b>45%</b>	<b>48%</b>	<b>23%</b>	<b>45%</b>	<b>32%</b>	<b>20%</b>	<b>24%</b>

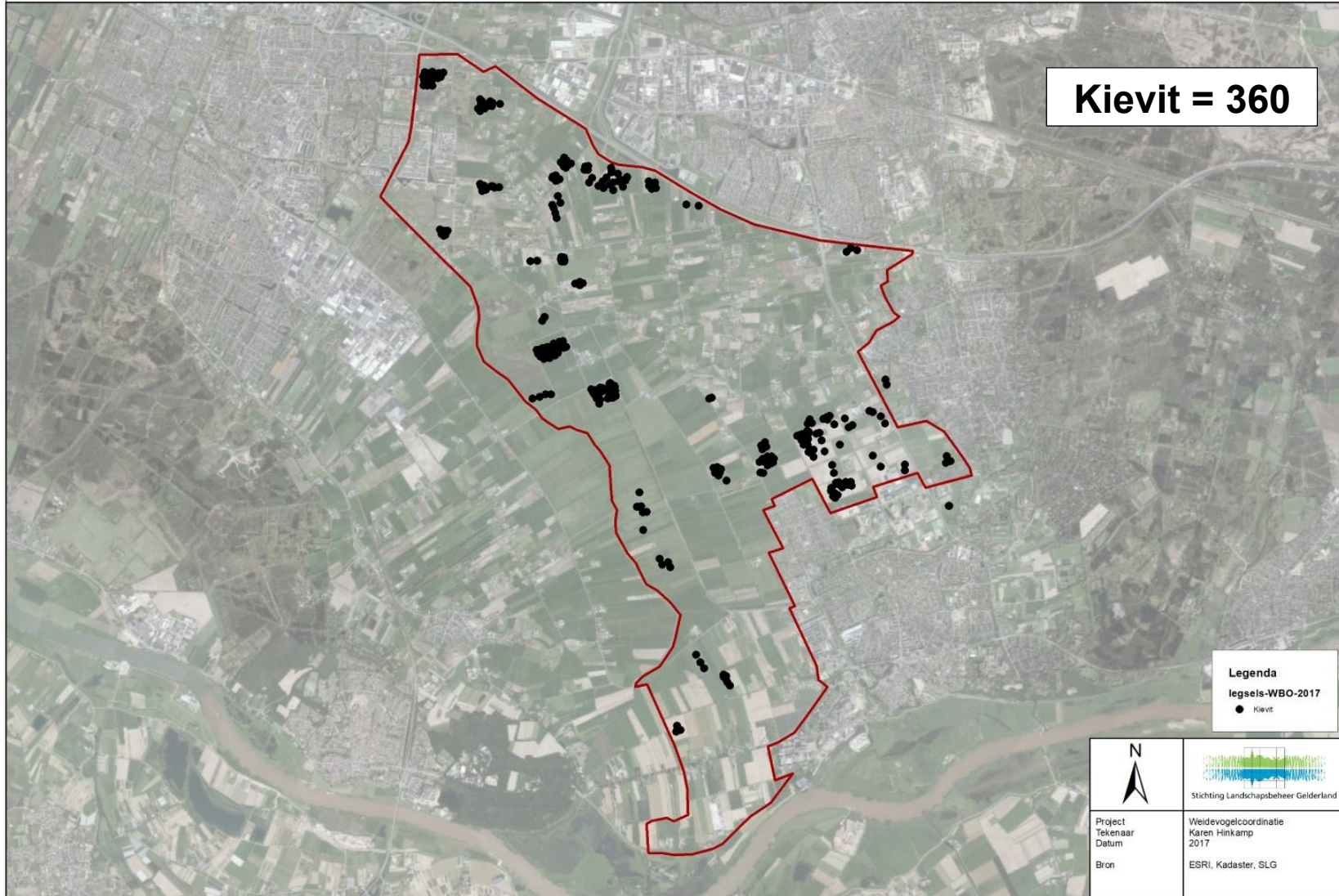


## Bijlage 4b. Soortkaarten WBO 2017





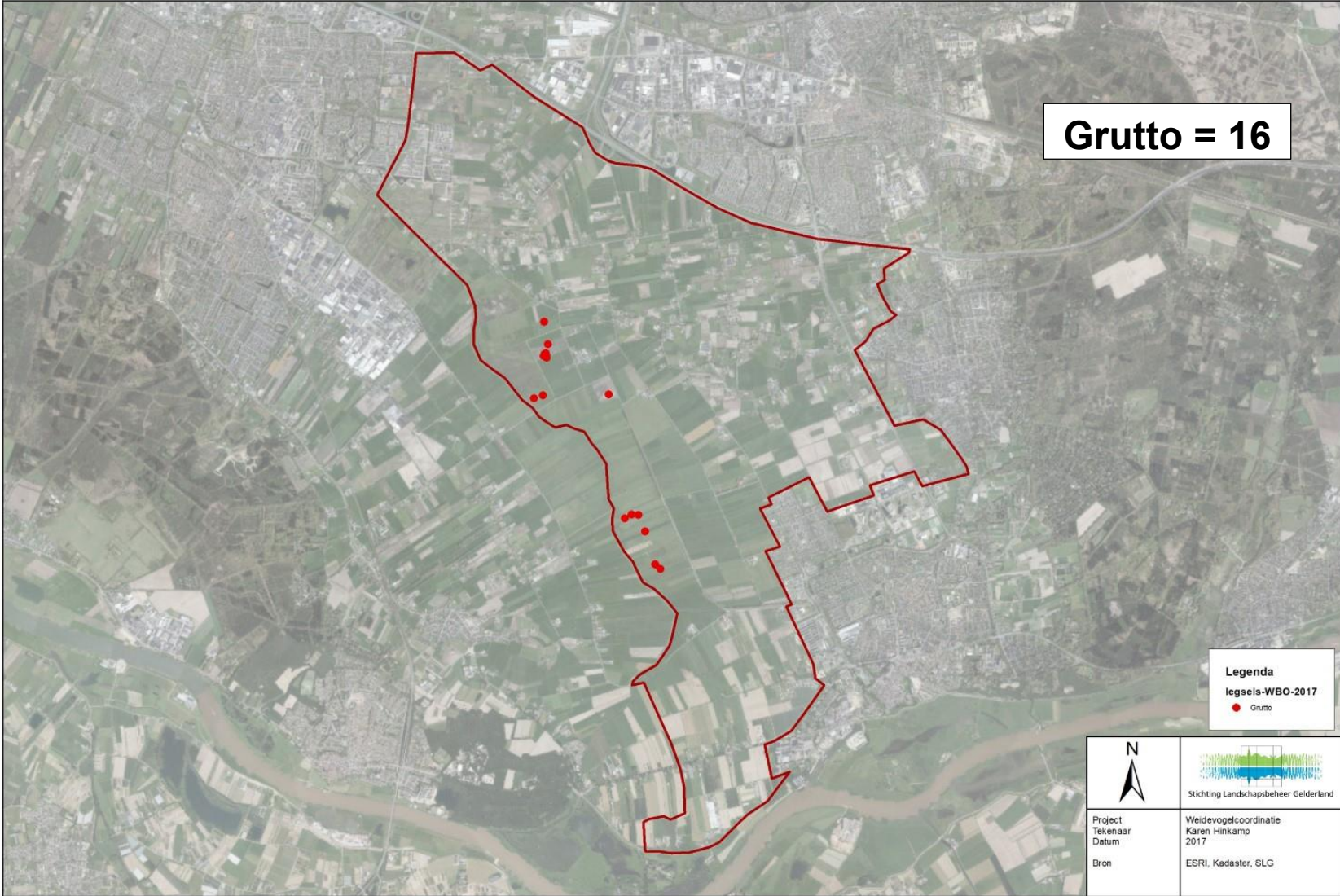
**Kievit = 360**







**Grutto = 16**



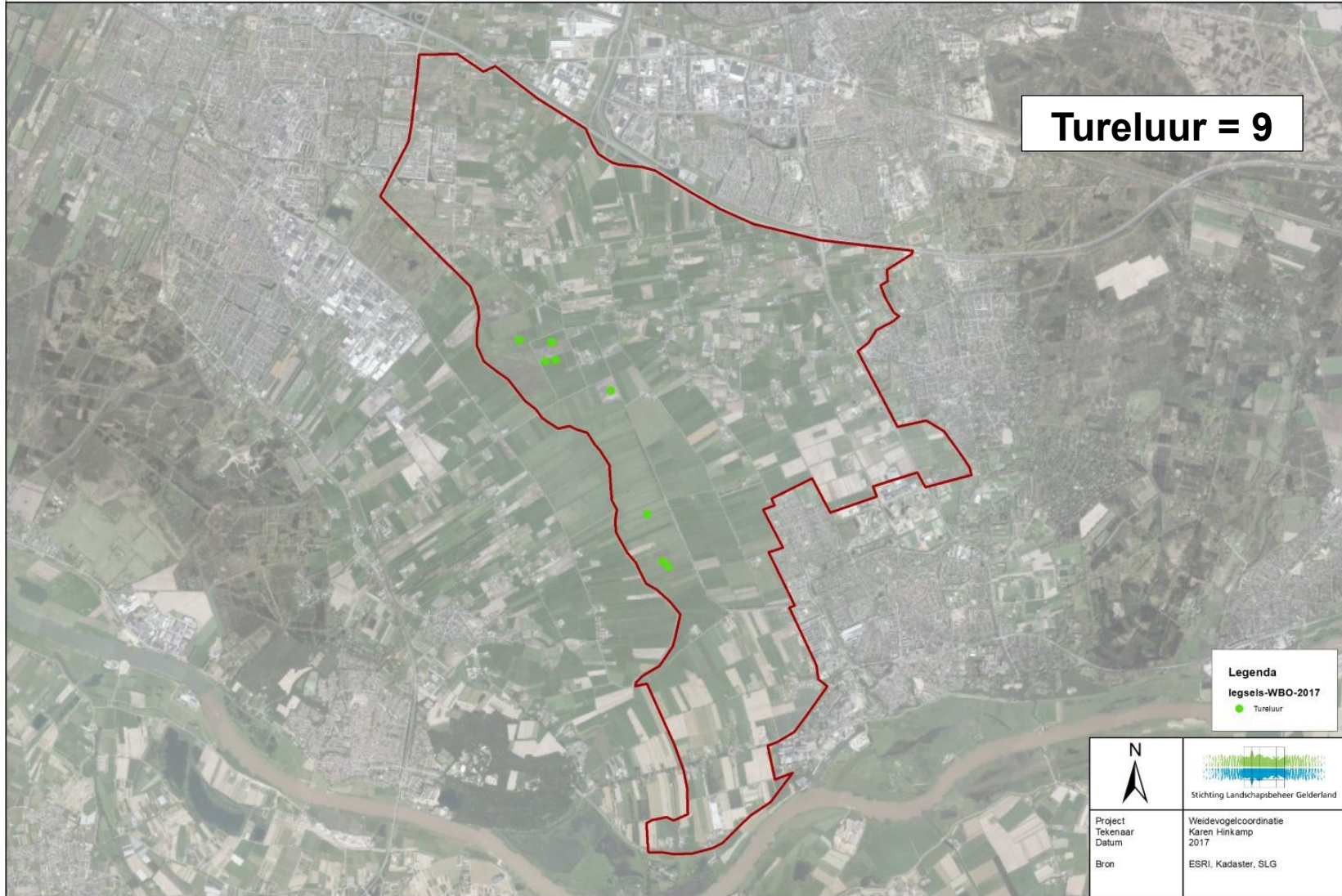
**Legenda**  
legsels-WBO-2017  
● Grutto

Project Tekenaar Datum Bron	Weidevogelcoördinatie Karen Hinkamp 2017 ESRI, Kadaster, SLG





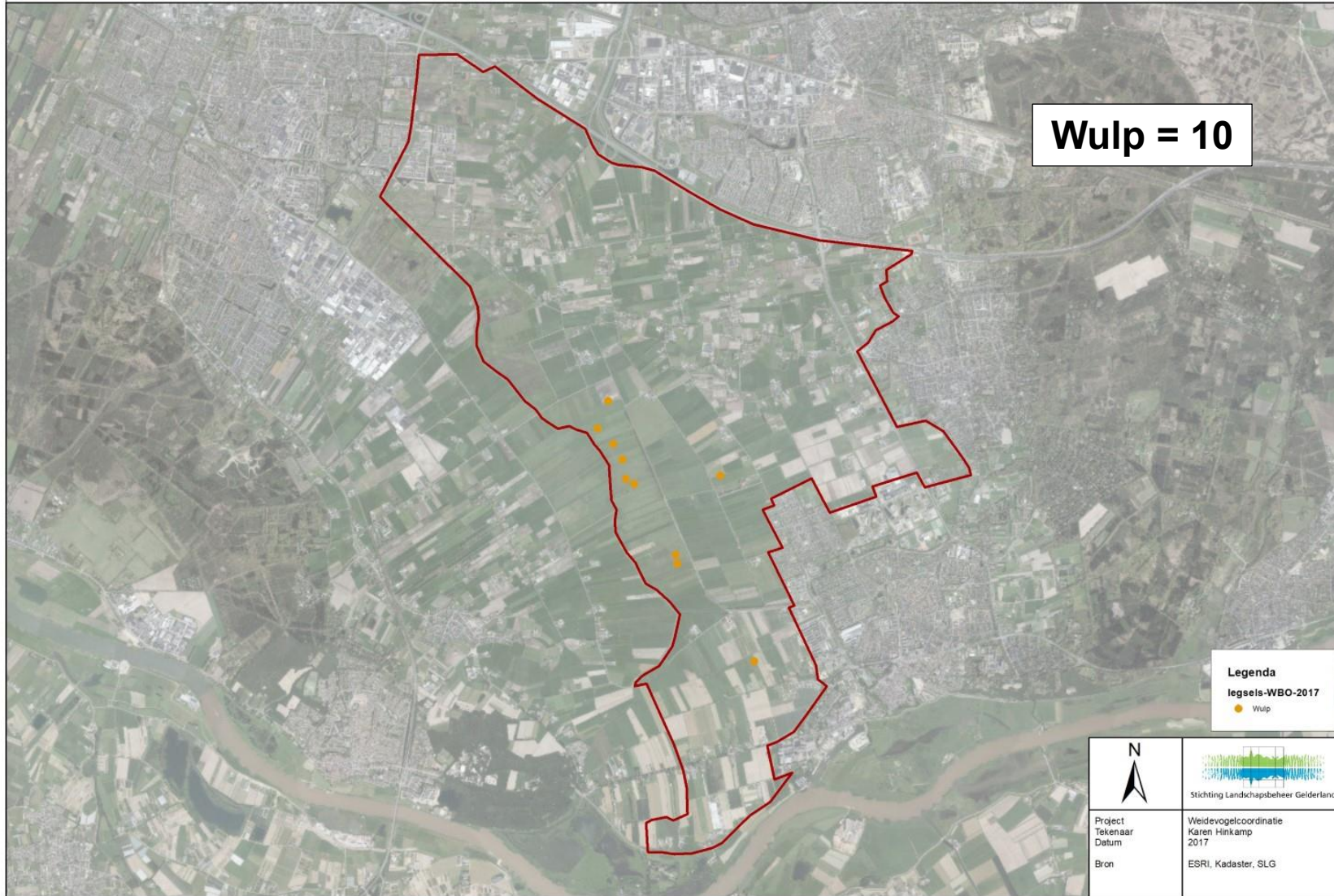
**Tureluur = 9**







**Wulp = 10**



**Legenda**  
legsels-WBO-2017  
● Wulp

Project Tekenaar Datum	Weidevogelcoördinatie Karen Hinkamp 2017
Bron	ESRI, Kadaster, SLG

## Bijlage 5. Vogel- en activiteitenlogboek 2017

### JANUARI

- 13/1: WBO-presentatie voor leden KNNV-VWG-Wageningen
- 18/1: ANV/WBO-overleg met wethouder gemeente Ede
- 19/1: Weeklang schaatsen op natuurijs (na nachtvorsten van -2 tot -8)
- 23/1: ANV-vergadering neemt besluiten over Pleitnota en Binnenveldfilm
- 29/1: Jaarlijkse Steenuilenplatform op Droevendaal met nieuwe broedseizoenafspraken

### FEBRUARI

- 9/2: Patrijzenoverleg op Droevendaal met beheerafspraken op proefvelden van Unifarm
- 11/2: Sneeuwdek van 5-10 cm met prachtig sneeuwlandschappen rondom Ede
- 14/2: Kraanvogeltrek over Nederland richting broedgebied in Scandinavië
- 14/2: Interview met Jan van Ginkel voor april-editie van de Buitenronde
- 18/2: Startdag provinciale weidevogelbescherming Gelderland te Bemmelen
- 20/2: 1<sup>e</sup> duikelende Kieviten bij de Kooiweg in het Binnenveld
- 25/2: Honderden Kraanvogels gesignaleerd in omgeving Ede en Wageningen

### MAART

- 3/3: 15 roepende Scholeksters boven Intratuin Barneveld
- 5/3: Nu ook duikelende Kieviten boven proefvelden Unifarm
- 8/3: Startavond WBO op biologisch proef- en leerbedrijf Droevendaal
- 9/3: 1<sup>e</sup> Kievitse van NL gevonden in Vinkeveen!
- 10/3: Team Jan van Ginkel vindt 1<sup>e</sup> Edese Kievitsnest met vier eieren;
  - **oftewel: hier lag feitelijk het 1<sup>e</sup> Kievitse van NL!**
- 12/3: Veldleeuweriken en << Tureluur boven maisveld Teus van Laar
- 13/3: 1<sup>e</sup> Tjiftjaf gehoord bij temperatuur van 15-17 graden!
- 16/3: 1<sup>e</sup> Wageningse Kievitseieren gevonden door Volkert de Graaf
- 18/3: Vernieuwde website Weidevogelwerkgroepen Binnenveld gereed!
- 21/3: Jaarverslag WBO 2016 naar de drukker en verstuurd aan boeren
- 25/3: Geslaagde filmpremière 'Weidevogels in het Binnenveld' in volle Cunerakerk in Rhenen (foto)
- 26/3: Paartje IJsvogels half uur lang gespot bij Eendenput De Snip langs de Grift in het Binnenveld (foto)
- 27/3: Feestelijke ondertekening Binnenveldse Hooilanden op Boerderij De Hooilanden (foto)
- 31/3: 1<sup>e</sup> Boerenzwaluwen terug op het erf van Jan van Ginkel (Eemweg)

### APRIL

- 2/4: Patrijzenparadijs aan de Bornsesteeg: 4-8 rennende en roepende patrijzen!
- 3/4: Startavond Kievitkuikenonderzoek SOVON en NIOO bij Jan van Ginkel (Eemweg)
- 7/4: 1<sup>e</sup> Grutto-ei van Binnenveld bij Jan van Ginkel gevonden door Harm Roseboom
- 7/4: Artikel over Binnenveld in Volkskrant met foto van Alan Koudijs en David van Laar (foto)
- 7/4: ANLb-dag 'Boeren met weidevogels' te Velp
- 8/4: 1<sup>e</sup> jonge Kieviten uit het ei aan Postweg te Lunteren
- 8/4: Veenkampen in het Binnenveld staat vol met Pinksterbloemen (foto)
- 10/4: Schaftkeet Van Swaay geplaatst op melkplaats Arjo Joosten tbv Kievitenonderzoek (foto)
- 11/4: 15 jonge kieviten en 3 oudervogels geringd op onderzoeksperceel bij Jan van Ginkel (Eemweg)
- 12/4: 1<sup>e</sup> Bonte Vliegenvanger terug in Ede.
- 19/4: 1<sup>e</sup> Zwarte Roodstaart terug in Centrum Ede.
- 20/4: 1<sup>e</sup> weilanden in Binnenveld alweer vroeg gemaaid!
- 21/4: Vos ruïneert weidevogelnesten van Kievit, Tureluur en Grutto op onderzoeksperceel Kooiweg.
- 22/4: Alan Koudijs vindt 1<sup>e</sup> Scholeksterneest met 4 eieren; Jaap Gijsbertsen vindt 1<sup>e</sup> Graspieperneest.
- 30/4: Grutto-, Tureluur- en Gele Kwikstaartneest op grasland T. van Laar aan Veensteeg/Werftweg

### MEI

- 1/5: Veel jonge Kieviten gesignaleerd!
- 6/5: 1<sup>e</sup> Gierzwaluwen massaal terug uit het verre zuiden! Later dan normaal (1/5).
- 6/5: 1<sup>e</sup> jonge Tureluurs op maisland bij Jan van Ginkel
- 8/5: WBO-overleg over subsidie gemeente Wageningen
- 8/5: Boer Van Laar spaart bij maaien grote hoek gras uit rond Gruttonest en 1 meter langs sloten!



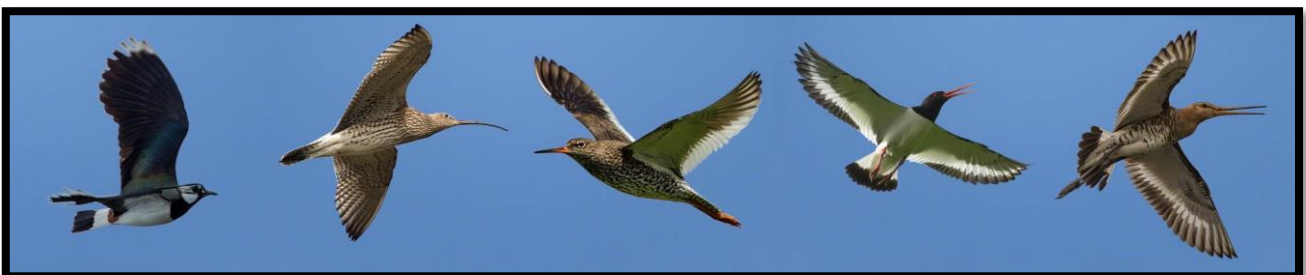
- 10/5: Geslaagd werkbezoek wethouders WERV-gemeenten aan Binnenveld (foto)
- 10/5: Wethouders hangen gezamenlijk steenuilenkast op in boomgaard Boerderij De Hooilanden (foto)
- 12/5: WBO-protest tegen aanleg nieuw fietspad langs Kielekampsteeg) tijdens het broedseizoen
- 13/5: Gespaard Gruttonest op grasland bij boer Van Laar aan de Veensteeg/Werftweg is uitgekomen!
- 16/5: Last-minutecontract met Lodewijk Pool voor weidevogelperceel nabij Nieuwesteeg.
- 17/5: Roepende Kwartel op SBB-perceel aan de Werftweg (bij 30 graden!)
- 19/5: Gruttonest tijdens maaien uitgespaard op Veensteegperceel van Jan van Ruiswijk
- 24/5: Vele Kievitsnesten op maisland bij boer Van Laar aan de Werftweg gepredeerd.
- 30/5: Gemeenteraad Wageningen blaast autoweg door Binnenveld af (foto)!

### JUNI

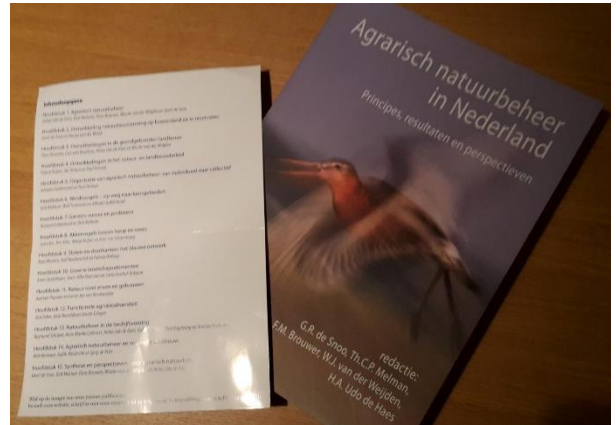
- 1/6: SBB-percelen in Veenkampen zijn veel te vroeg gemaaid; afgesproken datum is minimaal 15/6!
- 1/6: WBO gevraagd voor vogelinventarisaties tbv bodemonderzoek Binnenveldse Hooilanden (juni).
- 9/6: Totaal 44 huiszwaluwnesten geteld op het erf bij Jan van Ginkel (Eemweg) (foto)
- 12/6: Assistentie verleend bij het maaien van de 2<sup>e</sup> snee bij boer Teus van Laar aan de Veensteeg.
- 19/6: 3 jonge Ransuilen in wilgen langs de Kooiweg
- 20/6: Voor het eerst nu ook jonge Kieviten op de Wildekamp ten oosten van Dreeslaan!
- 22/6: SOVON komt met leerzaam Kievitenbordspel voor alle vrijwilligers van het kuikenonderzoek.
- 24/6: Open boerderijendag Binnenveld: ondanks de regen toch 25 bezoekers bij de schaftkeet
- 26/6: Patrijzenoverleg op Droevendaal en WBO-rondgang over de proefvelden: Kwartels gehoord!

### JULI / AUGUSTUS / SEPTEMBER / OKTOBER / NOVEMBER

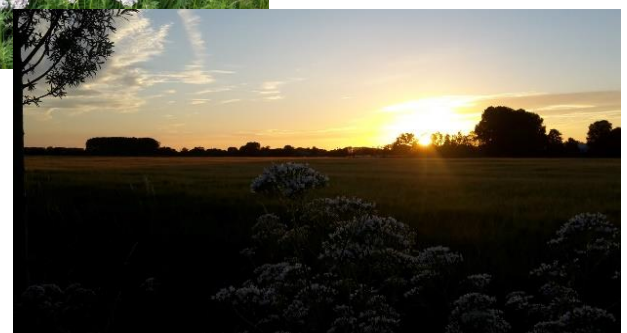
- 3/7: Overleg over opschaling project BinnenveldsGoed op Boerderij De Hooilanden
- 3/7: Patrijzenoverleg met Unifarm en WUR nav uitmaaien patrijzennest Kielekampsteeg.
- 3/7: Grutto met jongen langs de Werftweg; Patrijzen langs de Veensteeg bij hoogspanningsmast.
- 11/7: Grote groep Kieviten op grasland bij Lodewijk Pool
- 14/8: Steenuil met jongen bij ganzenkwekerij Van Steenberg en aan de Rijnsteeg.
- 20/8: IJsvogel bij vogelhut in de Blauwe Kamer
- 23/8: Roepende Boomvalk voorbij fietsbrug over de Grift
- 4/9: Overleg met Otto Vloedgraven over Kievitpakketten Binnenveld
- 13/9: Slotavond WBW met presentatie DVD en USB Weidevogelfilm in Groenhof te Veenendaal
- 15/9: Fotoselectie 2017 Peter Pfeifer →zie website [www.inhetbinnenveld.nl](http://www.inhetbinnenveld.nl)
- 21/9: Slotavond WBO met film Weidevogels in het Binnenveld op boerderij De Hooilanden
- 27/9: WBO-gegevens naar Joop Adams voor subsidieaanvraag gemeente Ede en Wageningen
- 10/10: Oprichting Steenuilenwerkgroep Wageningen
- 11/10: Geslaagde thema-avond over Drones en filmavond in de Brink in Bennekom (foto)
- 21/10: Kraanvogels weer op weg terug naar het zuiden
- 1/11: Binnenveldavond van Stichting Mooi Binnenveld bij Lynx in Wageningen
- 6/11: WBO-presentatie voor WUR-studenten in Forum te Wageningen
- 9/11: Brief weidevogelwerkgroepen over Natuurtoets naar projectgroep Binnenveldse Hooilanden
- 11/11: Natuurtoets Binnenveldse Hooilanden: geen compensatiemaatregelen voor weidevogels



**Meer informatie:** Wie de vogelstand in het Binnenveld op de voet / dagelijks wil volgen, wordt uitgenodigd om naar de website van de WBO [www.inhetbinnenveld.nl](http://www.inhetbinnenveld.nl) te gaan, waar je onder de knop WAARNEMINGEN op de bovenste regel DUBBEL moet KLIKKEN. Daar kun je de gewenste vogelsoort invullen en op OK drukken.









*Dit jaarverslag is mede mogelijk gemaakt door:*

- AGRARISCH LOONWERK
- VERHUUR VAN GRONDVERZET MACHINES
- GRONDVERZETWERKZAAMHEDEN
- GEWASVERZORGING
- MESTDISTRIBUTIE

Cuneraweg 129  
3911 RG Achterberg  
Tel. 0317 - 612039  
Fax. 0317 - 612650

[www.loonbedrijfraw.nl](http://www.loonbedrijfraw.nl)  
[info@loonbedrijfraw.nl](mailto:info@loonbedrijfraw.nl)



**JAN RAUW & Zn. B.V.**

AGRARISCH LOON- EN GRONDVERZETBEDRIJF

INOK



**Bakkerij ten Veen**

*"De echte warme bakker in het binnenveld"*

*Diverse soorten  
groot en klein brood*

*Gesorteerd gebak*

*Streekproducten*

*Taarten*

*Belegde  
broodjes*

Dijkgraaf 24 ~ 6721 NK Bennekom ~ 0318-414451

Eikenlaan 5 ~ 6721 DM Bennekom ~ 0318-419407

[www.bakkerijtenveen.nl](http://www.bakkerijtenveen.nl)





*Dit jaarverslag is mede mogelijk gemaakt door:*




**v.o.f. Van Haren**  
**Loon- en Grondverzetbedrijf**  
Bennekom  
Tel. (0318) 41 49 67  
Mobiel 0653 - 50 37 50



## POSTSERVICE

bereikt iedereen!

-  Postbezorging
-  Huis aan huis
-  Mailservice
-  Koeriersdiensten
-  Facilitair

 **Postadres**  
Postbus 142  
6700 AC Wageningen

 0317-421832  
 [info@postservice.nl](mailto:info@postservice.nl)  
 [www.postservice.nl](http://www.postservice.nl)

**Vestiging Wageningen**  
Industrieweg 40  
6702 DR Wageningen

**Vestiging Arnhem**  
Blankenweg 40  
6827 BW Arnhem